

# DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, KOVO – MARCH 2, 2017 • Vol. CVIII Nr. 25

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-01-17

**Iki Lietuvos valstybės šimtmečio liko 350 dienos**

## Su gimtadieniu, Prezidente!

**Kovo 1-ąją,  
trečiądienį,  
Lietuvos vadovė  
Dalia Grybauskaitė  
šventė 61-ąjį  
gimtadienį.**



Roberto Dačkaus nuotr.

Prezidentę šventiniais pusryčiais nustebino Prezidentūros komanda. Vienoje Vilniaus senamiesčio kavinių kolegų D. Grybauskaitę pasitiko su šviežiomis bandelėmis ir gražia gėlių puokšte. Susirinkusieji Prezidentei sudainavo „Su gimimo diena“.

Prezidentūroje D. Grybauskaitę aplankė ir pasveikino gimtadienio proga Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis.

Prezidentę socialiniame tinkle sveikino žmonės, linkėjo Lietuvos vadovei ištvermės, stiprybės ir sveikatos.

ELTA

## Prezidentas žadėjo atkurti Amerikos didybę



JAV prezidentas Donald Trump.

EPA-ELTA nuotr.

**„Mano darbas  
– ne atstovauti pasauliui.  
Mano darbas  
– atstovauti Jungtinėms  
Amerikos Valstijoms“**

JAV prezidentas Donald Trump pirmąsias 40 dienų nuo savo darbo naujose pareigose pradžios pažymėjo ryžtinga ir kovingo tono kalba per abiejų Kongreso rūmų posėdį.

Žemiau apžvelgiami jo kalbos pagrindiniai punktai, kuriais naujasis vadovas stengėsi išaiškinti, kaip jo rinkimų kampanijos akcentai bus perkelti į vyriausybės darbotvarkę.

–2 psl.

### ŠIAME NUMERYJE:



Lietuviška trispalvė  
traukė dėmesį – 4 psl.



E. Kulikauskas: Visuomet  
domėjausi Lietuvos istorija – 8 psl.

**DRAUGAS**  
Mano laikraštis  
nuolatinis,  
patikimas,  
mus rišantis.



Gyvenimo nuoboduliu serga tik nuobodūs žmonės – *Vydūnas*

# Prezidentas žadėjo atkurti Amerikos didybę

Atkelta iš 1 psl.

## Nacionalinis atsinaujinimas

D. Trump vaizdavo savo pergalę rinkimuose kaip populistinį „pasi-priešinimą“ ir „žemės drebėjimui“ prilygstantį įvykį, žymintį rinkėjų troškimą atkurti Amerikos išdidumą ir didybę. Prieš Kongresą stojęs D. Trump žadėjo atkurti „Amerikos dvasią“.

Jis žadėjo atnaujinti kariuomenę, nutraukti Amerikos narkotikų epidemiją, atgaivinti vidinių šalies regionų miestus bei sugrąžinti gyvybę „mirštančiai pramonei“.

## Kova su rasizmu

D. Trump bandė sumažinti jį užplūdusią kritikos bangą, nes jis lėtai reagavo į rasizmą ir netoleranciją tuo metu, kai šalyje po jo visuomenę skalčiusios kampanijos vis dar tvyro įtampa. Jis pasmerkė virtinę grasinimų, kurių sulaukė žydų bendruomenės centrai, kapinių nuniokojimą bei veikliausiai rasistinių vieno migranto iš Indijos nužudymą.

## Klestinčios rinkos

D. Trump gyrėsi, kad į jo prezidentinius pažadus rinkos sureagavo itin palankiai ir kad akcijų kainos ėmė kilti. Jis taip pat teigiamai įvertino draudimą samdyti naujus federalinės vyriausybės darbuotojus. Jis pažymėjo leides naftotiekių statybą, kurią buvo uždraudęs jo pirmtakas. D. Trump teigė, kad tai buvo pirmoji jo pergalė siekiant atsisakyti daugybės aplinkos apsaugos priemonės reglamentuojančių taisyklių.

## Didžiulė siena

D. Trump pažadėjo, kad greitai prasidės „didžiulės sienos mūsų pietiniame pasienyje“ statybos. Tai yra griežtesnio imigracijos įstatymo fizinė išraiška. Prezidentas tvirtino, kad jo veiksmai, kuriais jis siekia pažaboti imigraciją iš tam tikrų musulmoniškų valstybių, užkirstų kelią „terorizmo pozicijų“ formavimuisi Amerikoje, ir siūlė naują nuopelnais pagrįstą sistemą, pagal kurią būtų priimami atvykėliai.

## Prekybos apsauga

D. Trump taip pat pažadėjo smarkiai apkarpyti pelno mokestį, kad būtų paskatintas JAV eksportas, ir gyrė savo pirmtako Abraham Lincoln



JAV prezidentas Donald Trump kreipiasi į Kongreso narius. Už jo stovi viceprezidentas Mike Pence ir Atstovų rūmų pirmininkas Paul Ryan. EPA-ELTA nuotr.

„protekcionistinę politiką“. Jis žadėjo, kad peržiūrėti prekybos susitarimai, spaudimas įmonėms, kad šios neperkeltų darbo vietų už JAV ribų, ir mokesčių apkarpymas „sugrąžins milijonus darbo vietų“.

## Trilijono dolerių infrastruktūros paketas

D. Trump paragino Kongresą paremti jo trilijono dolerių vertės infrastruktūros atnaujinimo planą ir priimti jo sistemą „Pirk amerikietišką ir samdyk amerikietį“. Be to, įstatymų leidėjams jis liepė ištraukti į pastan-

gas panaikinti ankstesnio Prezidento Barack Obama inicijuotą sveikatos apsaugos reformą ir įgyvendinti planą apkarpyti sveikatos draudimo kainas.

## Pastangos išeiti iš smurto ciklo

D. Trump taip pat paragino amerikiečius remti policiją ir smurtinių nusikaltimų aukas. Anot jo, į šias dvi grupes buvę prezidentai nekreipė dėmesio. Be kita ko, jis tvirtino, kad smurto šaltinis yra migrantai, bei pristatė posėdyje dalyvavusias dviejų Kalifornijos policininkų, kuriuos nušovė nelegaliai šalyje gyvenęs vyras, našles.

## Kariuomenės atnaujinimas

Jungtinės Valstijos dabar gynybai išleidžia maždaug tiek pat pinigų, kiek kitos 14 didžiausių gynybos biudžetus turinčių šalių kartu sudėjus, tačiau D. Trump žadėjo, kad per jo kadenciją finansavimas kariuomenei bus didžiausias šalies istorijoje. Be to, jis tvirtino palaikysiantis NATO aljansą, bet dar kartą pabrėžė, kad narės turi sąžiningai prisidėti prie bloko finansavimo.

BNS

## Kviečia studentų stažuoti programą

Prieš keletą metų JAV ir Kanados lietuvių kilmės studentai su JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Krašto valdybos buvusios vykdomosios vicepirmininkės a. a. Birutės Bublienės pagalba ir globa susiorganizavo ir atliko trumpalaikės stažuotės Lietuvoje. Lietuvos išeivijos studentų stažuotės programa (LISS) buria devintąją studentų bei gimnazistų laidą.

Šiais metais net du universitetai noriai bendradarbiaus su LISS 2017 studentais ir pasiruošę suteikti po 5 universitetinius kreditus. Vienas iš jų jau nuo 2010 metų yra kartu su mumis tai Vytauto Didžiojo universitetas (VDU) Kaune <http://www.vdu.lt/lt/>. Naujas mūsų draugas – Vilniaus Gedimino technikos universitetas <http://www.vgtu.lt/>. LISS – tai puiki galimybė studentams tobulintis ir įgyti praktikos savo pasirinktų specialybių srityse.

Jau trečius metus gyvuoja „Gimnazistai – Lietuvai!“ prog-

rama. 16 m. sulaukę moksleiviai Lietuvoje ne tik dirba Lietuvos labai talkininkaudami savivaldybių įmonėse, vaikų dienos centruose, senelių namuose, tačiau ir tobulina lietuvių kalbos žinias, ugdo pilietiškumą bei dalyvauja pažintinėse-kultūrinėse kelionėse po Lietuvą.

Šiais metais Jungtinės Karalystės Lietuvių Bendruomenė, kurios pirmininkė Dalia Asanavičiūtė ([info@jklb.org](mailto:info@jklb.org)), bei Latvijos Lietuvių Bendruomenė, kurios pirmininkas Rolandas Žalnierius ([r.zalnierius@gmail.com](mailto:r.zalnierius@gmail.com)), sutiko bendradarbiauti su JAV LB ir mielai kartu su savo gimnazistais prisijungia prie „Gimnazistai – Lietuvai!“ programos.

Norinčiųjų dalyvauti LISS programoje paraiškų priėmimas vyks iki balandžio 1 d. el. paštu: [liss@lithuanian-american.org](mailto:liss@lithuanian-american.org).

Stazuoti pradžia studentams – birželio 30 d.–rugpjūčio 11 d., gimnazistams – birželio 30 d.–liepos 28 d.

Daugiau informacijos apie LISS galite rasti: <http://www.lithuanian-american.org> arba

FB paskyroje: <https://www.facebook.com/LISSinternships>

LISS koordinatore Gintarė Kazlauskas

Remkime spaudą – [www.draugofondas.org](http://www.draugofondas.org)

## DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

### GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

### TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00  
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

[vyr.redaktore@gmail.com](mailto:vyr.redaktore@gmail.com)

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Administracija –

[skelbimai@draugas.org](mailto:skelbimai@draugas.org)

[administracija@draugas.org](mailto:administracija@draugas.org)

Reklama – Audronė Kižytė,

[audreykizys@gmail.com](mailto:audreykizys@gmail.com), 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

Kiekviena proga tiek televizijos, tiek radijo laidose, popieriniuose leidiniuose esu raginamas būti tolerantišku. Visąžiniai dėdulės su tetulėmis nutaiso protingas veido išraiškas ir įtikinėja, kaip sveika, gražu ir modernu elgtis tolerantiškai. Tarsi aš nebūčiau tolerantiškas. Tarsi lietuvių tauta nebūtų tolerantiška.

Taigi nuolat kirba įtarimai – kam reikalingos įkyriai brukamos tolerancijos pamokos? Ar tik nenorima įpiršti nepilnavertiškumo komplekso, kad būtume dar pakantesni viskam, kas ne mūsų, kas ne pagal mus? Gal specialiai kurstoma mintis, kad lietuviai, nors romūs kaip avėlės, vis tik galėtų dar labiau mylėti kitaip besielgiančius, priešingai manančius, atbulom žygiuojančius? Kad greičiau prarastume savo stuburą, ištirptume, taptume kitais?

Vienas iš kryptingų tolerancijos mokytojų – Ovidijaus Lukošiaus redaguojamas „IQ“ žurnalas. Atsiverskite vasario mėnesio numerį. Jame – net du dideli straipsniai tolerancijos tema. Eglė Verseckaitė – Grzeskowiak straipsnyje „Tolerancijos galima išmokti“ svarsto, kurios žmonių grupės yra labiausiai nepakančios ir kaip keičiasi jų požiūris. Publikacija įdomi, reikalinga. Ir vis dėlto tendencijos akivaizdžios. Lietuva – tarp atsilikėlių. 2016-ųjų tolerancijos ir įtraukimo indekse Lietuva įvertinta 54,05 taško iš 100 ir užėmė 58 vietą pasaulyje. Taigi „Lietuvoje taip pat labiausiai paplitusi kitokios etninės kilmės ir netradicinės seksualinės orientacijos žmonių diskriminacija...“

Tikiu šių apklausų reikalingumu. Žinoti reikia viską. Taip pat pravartu suvokti, kodėl tarp nepakančiausių yra pensininkai ar nė dienos užsieniuose negyvenęs jaunimas. Ir vis dėlto leiskite nusistebėti – kur, kada ir kaip mes diskriminavome svetimą tautas bei seksualines mažumas? Mūsų tiek mažai, kad net ir norėdami nieko nenuskriaustume. O jei vis tik lietuviai ko nors ir nemėgsta, ar tai jau labai blogai? Jeigu esame demokratai, būkime demokratiški visur ir visada – nedrauskinge turėti nei teigiamos, nei neigiamos nuomonės. Man regis, civilizuotoje valstybėje turėtų egzistuoti galimybė ne vien mylėti. Negi lietuviai privalo vienodai gerbti absoliučiai visas Pasaulio tautas? Jei aš myliu visas tautas, išskyrus, sakykim, zulusus, jau nesu pagarbos vertas žmogus? O gal padoru versti lietuvius mylėti tuos, kurie mus buvo paverę?

Atidžiai skaitant žurnalą „IQ“, o šį žurnalą kantariai peržiūriu jau ne vienerius metus, ima ryškėja tikrasis tolerancijos puoselėtojų bruožas – netolerancija. Mes privalome šokti pagal jų dūdele, gerbti jų nuostatas ir nuomones, o jie – ne. Mat jų požiūris – vienintelis teisingas. Tik jie turi teisę nustatyti, kas gražu ir bjauru.

Isiminė ir dar vienas „IQ“ straipsnis – išskirtinis interviu „Metas prisiminti Europą griuvėsiuose“. Tai – „IQ“ apžvalgininko Simo Čelutkos pokalbis su ET Žmogaus teisių komisaru Nils Muižnieks. Tekstas – nors prie žaizdos dėk. Kas gi gali prieštarauti universalioms tiesoms – žmogaus negalima diskriminuoti nei dėl rasės, nei dėl religijos, nei dėl seksualinių polinkių. Taip pat visiems bent kiek protaujantiems žmonėms akivaizdu, kad žmogaus teisių gynimas – svarbus ir prasmingas užsiėmimas. Tačiau ten esama ir keistokų užuominų: „Deja, antiliberals nuotaikos stiprėja ir Vakarų Europoje. Vis dar esu priblokštas konservatyvių nuostatų stiprėjimo Rytų Europos šalyse, kuriose konservatyvios pažiūros tampa vis įtakingesnės, o liberaliai mąstantys žmonės pastaraisiais metais pritrilo.“

Ar tikrai yra būtent taip? Man atrodo, kad įvykiai klostosi kiek kitaip. Pastaruosius kelis dešimtmečius liberalios nuotaikos peržengė visas sveiko proto ribas, įkyriai, piktai, primygtinai nurodinėdamos, jog vienintelė mūsų teisė – toleruoti tai, ką jie nurodys reikalinga toleruoti. Liberalai net bausmes bandė įvesti už atsisakymą toleruoti jų nuomones. Jie neleido mums net abejoti, ką galima ir ko negalima toleruoti. Per daug stipriai suspausta spyruoklė dabar šauna į priešingą pusę. Taigi dėl stiprėjančių konservatyvių nuostatų kalti būtent patys liberalai, atkakliai ignoruojantys, niekinantys, smerkiantys tradicinio sukirpimo žmonių įsitikinimus. Kur gi tai matyta: pamišėlio teplionė traktuojama kaip meno kūrinys? Kas gi sugalvojo: moksleivis turi tokias pat teises kaip ir mokytojas? Kokiam cinikui šovė į galvą: nusikaltėliu reikia labiau rūpintis nei auka? Kodėl tautinis kostiumas vaikui – blogiau nei specialiai apiplėšyti džinsai? Tau-

## Toleranciją puoselėja netolerantiškieji

GINTARAS VISOCKAS



tinė eisena demonstruojant pasididžiavimą lietuviška kilmė – smerktina, o štai žygiavimas siekiant demonstratyviai nurodyti savo seksualinę kryptį, – gražu ir prasminga?

Keistoka ir dėl to, kaip N. Muižnieks prisimena „Europą griuvėsiuose“. Jei būsime netolerantiški, neįsime žmogaus teises, vėl įsivelsime į pasaulinius karus!? Nesąmonė. Europa griuvėsiais tapo ne todėl, kad neigė žmogaus teises. Europa 1939–1945-aisiais atsidūrė griuvėsiuose todėl, kad per daug ilgai dėl kvailumo ir bailumo toleravo tokius niekšus kaip Hitleris ir Stalinas.

Tame pačiame žurnalo „IQ“ numeryje rasite informaciją „Už atvirą žodį ir drąsą“. Joje rašoma, kad šių metų vasario 11-ąją Vytauto Didžiojo universiteto Didžiojoje auloje per iškilmingą ceremoniją nuskambėjo pavardė to, kuris pripažintas 2016-ųjų Tolerancijos žmogumi. Tikriausiai jau visi žinome, kad tokią nominaciją jau 16 kartą skelbia „Sugiharos fondo – Diplomatai už gyvybę“ valdyba. Taigi „tolerancijos žmogumi skelbiamas asmuo, savo veiksmais, viešu pavyzdžiu arba atviru žodžiu stojęs prieš ksenofobijos ir antisemitizmo, kitaminčių, kitatikių bei kitataučių persekiojimą, pasisakęs prieš

radikalizmo apraiškas bei prietarus politiniame ir visuomeniniame Lietuvos gyvenime“.

Premija reikalinga. Bet ar reikalingas tik tokio pobūdžio įvertinimas? O kur „premija“, kurią traktuotume kaip simbolinį „gėdos stulpą“? O gal manome, kad medalis turi vieną pusę, lazda – tik vieną galą? Vadina-mąją „gėdos stulpą“ premiją skirtume tiems, kurie tyčiojasi iš lietuviškumo.

Tokių per pastaruosius metus susikaupė ypač daug. Prie simbolinio „gėdos stulpą“ derėtų kalti visus tuos, kurie nenori, kad Lukiškių aikštėje stovėtų didingas paminklas, kurie menkina J. Basanavičių, kurie tyčiojasi iš Lietuvos partizanų, kurie Vilniaus krašto švietimo reikalus ragina atiduoti Lenkijos žinion...

Prie simbolinio „gėdos stulpą“ šiandien labiausiai norėtųsi priremti žurnalistą Rimvydą Valatką, vasario 27-ąją tinklalapyje delfi.lt paskelbusį straipsnį „Ko esam verti kaip tauta, jei mus gauda gimtosios kalbos policija?“

Stebina ne tai, kad keliama problema, kiek teisių derėtų patikėti mūsų kalbininkams bei Valstybinei lietuvių kalbos komisijai. Stebina tonas. Mano supratimu, besirūpinančius lietuvių kalbos grynumu ir taisyklingumu kalbininkus lyginti su NKVG, KGB ar Komunistų partija, – tiesiog niekšiška. Jo ir kelių jo vienminčių sapaliojimai apie kalbą tokie nemokšiški, tokie absurdiški, kad neverti jokio dėmesio.

Bet gal didieji tolerancijos puoselėtojai mano, kad aš privalau būti palankus kalbininkus niekinančiam R. Valatkai ir priešiškas lietuvių kalbą ginanties kalbininkams?

## Užsienio lietuviai dalyvavo Nacionalinio diktanto konkurse



Diktanto rašymo akimirka Čikagos lituanistinėje mokykloje. „Facebook“ nuotr.

**P**raėjusį savaitgalį Lietuvos atstovybės tradiciškai kvietė užsienio lietuvius pasitikrinti gimtosios kalbos žinias Pilietinės minties instituto rengiamame Nacionaliniame diktante.

Čikagos apylinkių lietuvių kalbos entuziastai diktantą rašė lituanistinėse mokyklose: Čikagos, Maironio ir „Rasos“. Gedimino lituanistinėje mokykloje, kurioje taip pat buvo organizuojamas diktanto rašymas, norinčiųjų pasitikrinti savo lietuvių kalbos žinias neatsirado...

Lietuvių kalbos mylėtojai ambasadoje Paryžiuje rinkosi net du kartus. Diktantą pagal Alvydo Šlepiko tekstą „Bedugnė“ Prancūzijos lietuviai rašė tiesioginės transliacijos metu vasario 24 d. bei vasario 25 d., klausydami diktanto įrašo.

Šiais metais Lietuvos generaliniame konsulate Sankt Peterburge susirinko ypač gausus lietuvių kalbos mylėtojų būrys – net 66 dalyviai. Nacionalinį diktantą rašė vietos lietuviai, konsulato darbuotojai, Sankt Peterburgo universiteto Filologijos fakulteto baltistikos studentai ir svečiai iš Lietuvos – chorų festivalyje dalyvaujantys Kauno technologijos universiteto akademinio choro „Jaunystė“ choristai su vadove Danguole Beinartyte.

Nacionalinis diktantas – tarptautinis suaugusiųjų ir moksleivių raštingumą skatinantis konkursas. Pagrindinis konkurso organizatorių tikslas – skatinti didžiuotis unikalia lietuvių kalba, kalbėti ir rašyti ja taisyklingai.

Daugiau informacijos apie diktantą ir Alvydo Šlepiko tekstą „Bedugnė“ rasite oficialioje konkurso interneto svetainėje [www.diktantas.lt](http://www.diktantas.lt).

URM info

Visi lietuvių kalbos entuziastai buvo apdovanoti atminimo dovanėlėmis – specialiai tai progai pagamintais magnetukais.



## RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com



Įspūdžiais ir prisiminimais apie įvairias lietuviškas iniciatyvas dalijosi ilgamečiai lietuvių puoselėtojai iš Philadelphijos Teresė ir Algimantas Gečiai.



Susirinkusieji galėjo ne tik pasigrožėti gražiai puoštu Linos ir Andriaus Stanionių vaišių stalu, bet ir paskanauti to, ką lietuviai nuo senų laikų mėgsta.



Vida Anton pasakojo apie tai, kokį sujudimą tarp Amerikos lietuvių sukėlė 1989 metais pirmą kartą po sovietų okupacijos į Rytinę Pakrantę atplaukę laivai iš Lietuvos.

# New Jersey Vasario 16-ąją plazdėjo Trispalvė

## RASA MILIŪTĖ

**Vasario 16 dieną New Jersey virš Toms River miesto prie Ocean County administracinio pastato 19-tą kartą suplazdėjo lietuviška Trispalvė ir traukė miestelėnų dėmesį.**

Jau penktus metus Trispalvės pakėlimo iškilmes rengia JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Centrinė New Jersey (NJ) apylinkė. Prieš beveik du dešimtmečius idėją pasiūlė Whiting New Jersey lietuvių klubas (American Lithuanian Club Of Whiting, NJ, Inc). Pamažu pradedant retėti klubo narių gretoms, o kitiems sulaukus garbingo amžiaus, šią tradiciją prieš penkerius metus perėmė mes – JAV LB Centrinės NJ apylinkės lietuviai.

Į iškilmes atvyko garbingų svečių: ilgamečiai lietuvių puoselėtojai iš Philadelphijos – Teresė ir Algimantas Gečiai, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius, Ocean County administracijos atstovas Scott M. Colabella bei Ocean County bibliotekos direktorė Susan Quinn.

Svečiai pasveikino susirinkusius. Julius Pranevičius paminėjo, jog tokios iškilės Amerikoje vyksta tik keliuose vietovėse: Juno Beach (Floridoje), Rochester (New Yorke), Čikagoje (Cicero bei Lemonte) ir Toms River (New Jersey). Esame dėkingi generaliniam konsului už tai, kad atstovavo Bendruomenę ir Lietuvą amerikietišrame mieste bei kartu su Ocean County administracijos atstovu S. M. Colabella iškėlė Trispalvę.

S. M. Colabella pasveikino Amerikos lietuvių ir Lietuvą su švente bei Ocean County savivaldybės administracijos vardu įteikė 99-ųjų Nepriklausomybės metinių minėjimo deklaraciją.

Po iškilmių buvo demonstruojama vaizdo juosta „Žygis per Atlantą“ iš Bendruomenės narės Vidos Anton asmeninių archyvų. Gerb. Vida, būdama tų įvykių liudininkė, pasakojo apie tai, kokį sujudimą tarp Amerikos lie-

tuvių sukėlė 1989 metais pirmą kartą po sovietų okupacijos į Rytinę pakrantę atplaukusios jachtos iš Lietuvos. Tai buvo precedento neturintis įvykis išeivijoje. Nėra buvę tokių atvejų, kad geležinės sovietų uždangos laikotarpiu kas nors laisvai įveiktų Atlantą ir išsilaipintų jo pakrantėse. Tai įkvėpė Amerikos lietuvių dar aktyviau veikti Lietuvos labui.

Įspūdžiais ir prisiminimais apie įvairias iniciatyvas teikti paramą, ruoštas labdaringas siuntas dalijosi pokario kartos išeiviai – Teresė ir Algimantas Gečiai. Drabužių, medikamentų siuntos didelės talpos kontaineriais būdavo gabenamos laivais į Lietuvą, už ką tekdavo mokėti net po 4 000 JAV dolerių, buvo renkamos aukos. Amerikos lietuviai dėjo dideles pastangas, siekiant Lietuvos Nepriklausomybės ir ankstesniais sovietų okupacijos metais, tik, galbūt, tas jų indėlis vis dar nėra tinkamai įvertintas.

Naudodamasis proga Ocean County bibliotekos direktorė pakvietė Lietuvos generalinį konsulą J. Pranevičių susipažinti su bibliotekos skaityklomis. Taip pat susirinkusieji galėjo ne tik pasigrožėti gražiai puoštu Linos ir Andriaus Stanionių („Linos skanumynai“) vaišių stalu, bet ir paskanauti to, ką lietuviai nuo senų laikų mėgsta – lietuviškų lašinukų, balto varškės sūrio su medumi, lietuviškos giros, pasmaližauti šakočio.

Ateinantys metai – jubiliejiniai: Trispalvė suplevėsuos virš Toms River jau 20-ąją kartą ir taip pat švėsime Lietuvos Valstybės atkūrimo šimtmetį. Kviesime tautiečius teikti pasiūlymus ir idėjas, kaip šias svarbias istorines datas ypatingai ir gražiai paminėti pas mus, Centrinėje NJ lietuvių bendruomenėje, o Trispalvės pakėlimo iškilmes stengsimės surengti įspūdingai, pritraukiant ne tik kuo daugiau tautiečių, bet ir Toms River miestelėnų bei garbingų svečių.

*Rasa Miliūtė – JAV Lietuvių Bendruomenės Centrinės New Jersey apylinkės pirmininkė.*



Virš New Jersey valstijos Toms River miesto suplazdėjo lietuviška Trispalvė.



Susirinkusius pasveikino Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius, o Ocean County administracijos atstovas Scott M. Colabella (k.) pasveikino Amerikos lietuvių ir Lietuvą su švente ir įteikė 99-ųjų Nepriklausomybės metinių minėjimo deklaraciją.

Rasos Bingelienės, Ritos Clemens ir Rasos Miliūtės nuotraukos

# Bostono lietuviai smagiai atšventė Nepriklausomybės dienas

SIMONA MINNS

Vasario 12 dieną Bostono Lietuvių Bendruomenė (LB) surengė Lietuvos Valstybės ir Nepriklausomybės atkūrimo metinių minėjimo šventę. Minėjimas prasidėjo iškilmingomis lietuviškomis Mišiomis Šv. Petro parapijoje, kurias aukojo monsinjoras Albertas Kontautas. Mišių metu šlovinimo giesmės giedoją „Jaunų širdžių“ vokalinis ansamblis bei bažnyčios choras. Po Mišių šventinė programa tęsėsi Bostono lietuvių piliečių klube.

Minėjimas prasidėjo iškilmingu Lietuvos ir Amerikos valstybių himnų giedojimu, kuriuos vedė solistė Danutė Mileika, akompanuojama pianistės Nijolės Abarytės. Sveikinimo žodį tarė Bostono LB pirmininkė Rima Girniuvienė bei Naujosios Anglijos apygardos pirmininkė Regina Balčaitienė. Visą šventę sklandžiai lietuvių kalba vedė Monika Girniūtė ir Lukas Narkevičius. Susirinkusius švenčių progą pasveikino Estijos garbės konsulė Anne-Reet Annunziata.

Kiekvienais metais svarbu ne tik paminėti Valstybės ir Nepriklausomybės atkūrimo aktus, tačiau juos ir perskaityti, primenant tikslas akto formuluotes ir laikmečio tikslus. Kaip ir kasmet, aktai buvo skaitomi Bostono lituanistinės mokyklos mokinių.

Skaitant Vasario 16-osios nutarimą ir Kovo 11-osios aktą buvo rodomas informacinis filmukas su vaizdine medžiaga apie Lietuvos istoriją, jos padalinius prieš atkuriant valstybę 1918-aisiais metais.

Džiugių naujienų sulaukė Bostono lituanistinė mokykla, kuriai buvo įteikta 5 000 dol. Lietuvių Fondo (LF) suteikta parama. Paramą priėmusi mo-

Meninę dalį pradėjo itin plačiai socialiniuose tinkluose paplitęs filmukas, kuriame Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė nuotaikingai diriguoja orkestrui ir kviečia visus švęsti Vasario 16-ąją linksmiai.

Koncertą pradėjo charizmatiška jaunosios kartos pianistė Nijolė Abarytė, šiam koncertui atvykusi net iš Šveicarijos. Nijolė atliko kompozitorių Wolfgang Amadeus Mozart „Sonata KV 331 D-Dur“ bei Frederic Chopin „Preljudus Op. 28“.

Muzika pakylėjo šventinę nuotaiką ir suteikė lengvų bei nuotaikingų atspalvių. Buvo smagu pastebėti kaip mažieji lituanistinės mokyklos mokiniai pribėgo pasižiūrėti į lengvai ir nerūpestingai lakstančius Nijolės pirštus. Tiek mažieji, tiek vyresnieji žavėjosi Nijolės talentu ir taikliai parinkta programa. Antroje savo koncerto dalyje Nijolė išdalino savo tėčio Leonido Abariaus kurtas dainas, kurias pakvietė dainuoti kartu. Žiūrovai nedrąsiai dainavo, tačiau buvo smagu kurti bendruomenišką ir neformalią aplinką.

Meninę dalį tęsė vaikinių duetas „Occo Duo“. Duetą sudaro vienas pirmųjų flamenko gitaros iniciatorių Lietuvoje Andrius Masilionis bei vienas pirmųjų liutnios atlikėjų šalyje Jonas Kublickas. Projekto pavadinime atsispindi ir pagrindinė jo idėja – lotyniškai žodis *confero* reiškia „sujungti“. Koncerte muzikantai suvienijo ispaniškų melodijų žavesį ir barokinės muzikos gracingumą. Vaikiniai atliko Antonio Vivaldi, Gaspar Sanz, Paco de Lucia ir Astor Piazzolla kūrinius. Pasirodymą jie užbaigė trio kūriniu „Paskutinis tango“ (muzika – Algimanto Raudonikio, eilės – Laisvūnės Petkevičienės) kartu su Danute Mileika (sopranas).

Po profesionaliai skambančių melodijų ir įmantriai atliekamų aukštų



Mišių metu šlovinimo giesmės giedoją „Jaunų širdžių“ vokalinis ansamblis bei bažnyčios choras. Simonos Minns asmeninio archyvo nuotraukos

## Lietuva pristatyta turizmo parodoje



Turizmo parodoje dalyvavo (iš k.): JAV LB Centrinės New Jersey apylinkės pirmininkė Rasa Miliūtė, Lietuvos generalinio konsulato New Yorke vicekonsulė Jolanta Vitkauskaitė, grupės „Spindulėlis“ vadovė Violeta Kundrotienė ir „Linos skanumynai“ savininkai Lina ir Andrius Stanioniai.

Didžiausioje ir seniausioje Šiaurės Amerikos turizmo parodoje „New York Times Travel Show“ tarp 500 atstovų iš viso pasaulio, tradiciškai buvo pristatyta ir Lietuva.

Bendrame trijų Baltijos valstybių stende Lietuvos generalinis konsulas New Yorke kartu su atstovais iš Latvijos ir Estijos pristatė turizmo galimybes ne tik Lietuvoje, bet ir turus po visas tris Baltijos šalis.

Šią parodą New Yorke Jacob K. Javits parodų centre kasmet aplanko daugiau nei 28 tūkstančiai žmonių. Šiemet lankytojus prie Baltijos šalių stendo viliojo lietuviškas maistas iš New Jersey. Lietuviškus maisto produktus gaminančios įmonės „Linos skanumynai“ savininkai Lina ir Andrius Stanioniai vaišino stendo lankytojus juoda lietu-

viška duona, varškės sūriu bei – daugiausia dėmesio patraukusiu – šakočiu. Svečiai iš viso pasaulio ne tik noriai skanavo lietuvišką maistą, bet ir domėjosi Lietuvos kultūra bei galimybėmis aplankyti mūsų šalį.

Ant parodos scenos Lietuvos kultūrinį paveldą pristatė vaikų muzikinis ansamblis „Spindulėlis“ iš New Jersey lietuvių bendruomenės, vadovaujamas Violetos Kundrotienės. Tarpautinėje kelionių parodoje „Spindulėlis“ dalyvauja jau keletą metų iš eilės. Pasirodyme vaikai pasitelkė ypač unikalius lietuviškus instrumentus (medinius ksilofonus, skudučius, dūdeles, medinius šaukštus ir švilpynes-paukščiukus) ir atliko gerai žinomus lietuvių liaudies muzikinius kūrinius.

Lietuvos gen. konsulato New Yorke info ir nuotraukos



Andrius Masilionis, Danutė Mileika ir Jonas Kublickas atliko trio kūrinių „Paskutinis tango“.



Koncertavo pianistė Nijolė Abarytė. Kairėje – „Jaunų širdžių“ ansamblio narė ir Bostono lit. m-las muzikos mokytoja S. Minns.

kyklos direktorė Gaila Narkevičienė dėkojo LF ir LB už palaikymą ir paramą lietuviškam švietimui.

Bostono lietuvių mokykla – didelė bendruomenės dalis, kuri tiesiogiai įtakoja lietuviško identiteto bei tradicijų ir kalbos išsaugojimą. Šiai progai buvo sukurtas ir parodytas specialus mokyklos filmukas, kuriame mokiniai lietuviškai sveikina Lietuvą su gimimo diena, dalinasi išpūdžiais ir mintimis apie Lietuvą. Filmuką simboliškai užbaigia patys mažiausieji (pipirų ratelio ir lopšelio darželio) mokinukai su daina – šokiu „Graži mūsų šeimynėlė“. Šį trumpą filmuką galima pamatyti „YouTube“ interneto svetainėje: (www.youtube.com/watch?v=8BmLqIba2Ho&feature=youtu.be).

gaidų ant scenos pasirodė Bostono lituanistinės mokyklos mokiniai, kartu su muzikos mokytoja Simona Minns ir Danute Mileika, paruošę Galinos Savinienės ir Justino Marcinkevičiaus dainą „Lietuva“. Daina buvo labai šiltai sutikta žiūrovų.

Oficiali minėjimo dalis buvo užbaigta sutartinai dainuojant Juozo Naujalio „Lietuva brangi“, vedant Danutei Mileikai ir akompanuojant Nijolei Abarytei.

Minėjimo metu buvo eksponuojami dalinininkės Danos Barūnas darbai, kuriuos žmonės galėjo įsigyti. Salę lietuviškų skanumynų kvapais saldino „Linos skanumynai“. Oficialią programą pakeitė DJ Mariaus šokių muzika, kvietusi visus vaišintis ir smagintis kartu.



Lietuvos kultūrinį paveldą pristatė vaikų muzikinis ansamblis „Spindulėlis“.



## SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: [ausra67@sbcglobal.net](mailto:ausra67@sbcglobal.net)



Sesės Rita Stončienė, Lidija Šoliūnienė, Dalia Stropienė ir Indrė Thomas pateikė dalyviams skanų New Orleans stiliaus maistą.



Prie registracijos stalo (iš k.): Rasa Milo, Julytė Andriušienė, Žibutė Prancėvičienė, Inga Milo ir Ramunė Motekaitienė. Vytenio Lietuvninko nuotraukos

# Vajus Rako stovyklai

**V.S. FIL. AUŠRA  
JASAITYTĖ-PETRY**

Čikagos lietuvių skautams Rako miškai – tai antri namai. Kas vasarą skautiškas jaunimas suvažiuoja papildyti savo skautiškų žinių, užmegzti naujų draugysčių, pasidžiaugti gražia gamta lietuviškoje dvasioje. Bet ne tik Čikagos lietuvių skautai džiaugiasi Rako miškais, džiaugiasi visi lietuviai skautai, kurie yra stovyklavę šiuose miškuose.

Rako stovykla (jos plotas – 81 akras) yra netoli „Manistee National Forest“, mažame Custer miestelyje, Michigano valstijoje. Rako stovykloje lietuviai skautai stovyklauja jau 60 metų. Šią vasarą stovykla vėl vyks liepos 15–29 dienomis.

2018 metais, nuo liepos 29 d. iki rugpjūčio 8 d., Rake vyks Dešimtoji tautinė stovykla, į kurią lietuviai skautai suvažiuos iš visur. 2018 metai – ir lietuviškosios skautijos šimtmetis. Tiki-mės, kad ta proga suvažiuos daug skautų iš visur pasidžiaugti Rako miškais ir atšvęsti jubiliejų.

Čikagos apylinkių skautams labai svarbu, kad Rako stovykla būtų gerai paruošta šiai ypatingai stovyklai. Yra sudarytas komitetas, kuris stengiasi sutelkti lėšų ir pagerinti Rako stovyklą. Lėšoms rinkti vyksta įvairūs vajai. Vienas iš jų vyko vasario 4 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Tai buvo New Orleans stiliaus „Mardi Gras“ renginys. Šio vajeaus pagrindinis organizatorius – ps. s.v. Justinas Andriušis. Jam padėjo visi Čikagos tuntai: „Aušros Vartų/Kernavės (AVK) tunto vyr. skaučių būreliai („Žiezirbos“, „Austėjos“ ir „Juzės Augustaitytės-Vaičiūnienės“) ruošė maistą, dekoracijas ir tvarkė krautuvėlę; „Liepsnelių“ ir „Giliukų“ tėveliai buvo atsakingi už fotografijos būdelę; AVK tuntininkė sesė Renata Borucki tapo Madame Barbora ir pranašavo svečių ateitį; „Nerijos“ jūrų skaučių tuntas tvarkė registraciją bei padėjo, kur tik reikėjo pagalbos. Šis tuntas taip pat atsakingas už vaizdajuostės kūrimą. „Lituanicos“ tunto vyčių būrelio žinioje buvo gailieji gėrimai. Akademikai skautai užsiėmė registracija ir taip pat padėjo, kur tik reikėjo. Visi nuoširdžiai dirbo, kad šis vakaras būtų sėkmingas. Į šį va-

karą buvo atvykę arti 300 svečių.

Vakaras nebūtų smagus, jei nebūtų buvę skanaus maisto. Maistas buvo į temą – New Orleans stiliaus: „Jambalaya“, „Cajun Gnocchi“, „Red beans and rice“ ir kiti pietietiški patiekalai, taip pat bulviniai blynai (kaip be lietuviško Užgavėnių maisto). Salė buvo papuošta kaip „New Orleans Mardi Gras“. Buvo rodoma vaizdajuostė iš Rako stovyklos. Veikė krautuvėlė, kur dalyviai galėjo nusipirkti „medžioklinių“ dešrelių, lašiniuočių, krupniko ir net burtų lėlių (voodoo dolls).

Muzika grojo visą vakarą. Grojo trys orkestrai: „Greg's Fender Benders“, „Dead Freddie and Friends“ ir atstovai iš džiaz orkestrėlio „Tenor Madness“.

Dalyviai turėjo galimybę paaugoti reikmenis Rako stovyklos atnaujinimui. Buvo pastatyti „The Giving Trees“, ant kurių buvo sukabinti įvairūs reikmenys, reikalingi statybai, kartu su jų kainos etiketėmis. Dalyvis galėjo pasirinkti vieną arba daugiau iš šių reikmenų ir paaugoti Rako stovyklai, pvz., dažų, cemento ir pan. Tai buvo viena galimybė prisidėti prie Rako stovyklos atnaujinimo ir paruošimo artėjančiai Tautinei stovyklai.

Vyko loterija, kurioje laimingieji galėjo laimėti bilietus į Čikagos „Bulls“ krepšinio varžybas, „White Sox“ beisbolo rungtynes, paveikslą nuotrauką su Vilniaus miesto vaizdu ir kt. Loterija buvo labai sėkminga.

Daugelis dalyvių buvo apsirengę įdomiais kostiumais, bet vienas buvo ypatingas, tad jis ir laimėjo premiją. Tai Bob Raudys, kuris buvo apsirengęs kaip Negan, – tai herojus iš garsiosios „The Walking Dead“ televizijos programos.

Visas vakaras buvo labai sėkmingas. Dalyviai smagiai praleido laiką. Šiame vajuje buvo surinkta beveik 15 000 dol. Rako stovyklos atnaujinimui. Dėkojame visiems, kurie atvyko, paaugojo ir prisidėjo prie šio sėkmingo, smaus vajeaus.

Jei norėtumėte paaugoti Rako atnaujinimui, galite aukoti per internetą: [www.rakas.org](http://www.rakas.org) arba siųsti adresu:

LSA – Camp Rakas  
14911 127th Street  
Lemont, IL 60439

Čekius rašyti: Lithuanian Scouts Association arba LSA.



Pagrindinis šio vakaro koordinatorius Justinas Andriušis.



Sesės Marija Kriaučiūnienė ir Aušra Jasaitytė-Petry pardavinėja bilietus maistui.



Juzės Augustaitytės-Vaičiūnienės būrelis: Renata Borucki, Alina Volodka-Davies, Aušra Jasaitytė-Petry, Rima Geimer, Tina Buntinienė, Lidija Polikaitienė. Priekyje: Judita Urbaitė-Hocj, Julija Deuschle ir Nida Petronienė. Nidos Petronienės nuotraukos

## Kaziuko mugei artėjant

Čikagos lietuvių skautų tradicinė Kaziuko mugė vyks sekmadienį, kovo 5 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. 9 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje vyks šv. Mišios. Po šv. Mišių – atidarymas Ritos Riškienės salėje.

### Kur ir kas?

- Paviljonai, eksponatų prekių stalas, Kazytės kampelis, loterijos ir Gražinos garažas – Ritos Riškienės salėje;
- Vaikų kambarys – Lietuvių Fondo salėje;
- Valgykla ir kavinė – viršutinėje, didžiojoje salėje.

Kviečiame visus apsilankyti tradicinėje Kaziuko mugėje ir paremti šią lietuvišką jaunimo organizaciją.

# Išeivijos dokumentinis palikimas – visų reikalas



SLA būstinėje (iš k.): Neringa Betingienė, Sigita Baranauskienė ir dr. Giedrė Milerytė-Japertienė pasakoja apie SLA archyvą. Asmeninio archyvo nuotr.

## SIGITA BARANAUSKIENĖ, NERINGA BETINGIENĖ

Lietuvos centrinio valstybės archyvo (LCVA) darbuotojos – direktoriaus pavaduotoja Sigita Baranauskienė ir Informacijos bei apskaitos skyriaus vedėjos pavaduotoja Neringa Betingienė praėjusiais metais lankėsi JAV lietuvių organizacijos „Susivienijimas lietuvių Amerikoje“ (SLA) archyve New Yorke, kur padėjo tvarkyti šios organizacijos dokumentus.

Kartu su Lietuvos archyvistėmis projekte dalyvavo projekto partnerio – Lietuvos Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos atstovė, Informacijos mokslų departamento Lituanistikos tyrimų skyriaus vadovės pavaduotoja dr. Giedrė Milerytė-Japertienė. Į projekto vykdymą aktyviai įsitraukė New Yorke gyvenantys SLA nariai bei savanoriai: SLA vykdomoji sekretorė Laima Mihailovič, Aldona Marijošienė, Giedrė Stankūnienė, Aldona Gobušienė, Danius Glinskis, Laura Zaveckaitė, Julius Ludavičius, Jonas Stundžia ir kiti. Projekto dalyvius lietuvių išeivijos archyvų klausimais konsultavo Vilniaus universiteto muziejaus direktorius dr. Ramūnas Kondratas. Projektą iš dalies finansavo Lietuvos kultūros taryba. SLA – seniausiais veikianti JAV lietuvių visuomeninė organizacija, Jono Šliūpo įkurta 1886 metais. Pagrindinė organizacijos veikla buvo susijusi su jos narių įvairiapusiškos šalpos organizavimu. SLA gretose aktyviai veikė ir į jos seimus rinkosi keli šimtai lietuvių, o jos kasoje lėšas laikė net keliasdešimt tūkstančių asmenų, susijusių su organizacija. Nuo 1896 m. SLA leido laikraštį „Tėvynė“, kuriame buvo rašoma visais lietuviams aktua-

liais klausimais. Taip pat buvo leidžiami kiti spaudiniai, knygos. Šiandien SLA išgyvena transformacijos laikotarpį – atsisakyta šalpos funkcijos, įkurta galerija „SLA307“, kurioje New Yorke visuomenei pristatomos meno parodos, vyksta lietuvių susibūrimai, kiti renginiai. Susivienijimo būstinėje uoliai darbuojasi savanoriai, ne tik organizuojami renginiai, tačiau ir rūpindamiesi pastato rūsyje esančiu didžiuliu organizacijos archyvu bei biblioteka. SLA darbuotojai iš Lietuvos atvykusias specialistes supažindino su organizacijos archyvu, aprodė, kokiomis sąlygomis saugomi dokumentai, periodiniai leidiniai, knygos, papasakojo apie savo nuveiktus darbus siekiant išsaugoti dokumentus, kylančias dokumentų tvarkymo bei saugojimo problemas. LCVA darbuotojos komandiruotės metu susipažino su archyve saugomais SLA veiklos dokumentais, jų turiniu. Dokumentai peržiūrėti, susisteminti

pagal pagrindines organizacijos veiklos kryptis. Saugomuose dokumentuose atsispindi SLA veikla: organizacijos ir jos kuopų steigimas bei veiklos pradžia, narių šelpimas ligos ar mirties atvejais, netekus darbingumo, pašalpų vaikams skyrimas, paskolų nekilnojamajam turtui, studijoms suteikimas, aukų rinkimas, vają organizavimas, SLA bendradarbiavimas su JAV finansinėmis organizacijomis. Saugomi SLA seimų protokolai (ankstyviausias 1899 m.), Pildomosios tarybos suvažiavimų bei kuopų susirinkimų ir posėdžių protokolai, SLA konstitucijų ir jų rengimo, pirmininkų ir kuopų veiklos, rinkimų į seimus ir valdybas, straipsnių „Tėvynėi“, kitiems leidiniams rengimo, finansų dokumentai, narių bylos, fotografijos, nuotraukų klišės, SLA atributika (kuopų antspaudai, ženkliai, seimų dalyvių medaliai). Didelė dalis dokumentų yra blogos fizinės būklės, trupantys, lūžtantys ir t. t. Dalis jų jau sudėta į saugojimui pritaikytus aplanus ir dėzes, dalis saugoma metalinėse spintose.

kysiančiais archyvą, pasidalinta patarimais dokumentų tvarkymo, sisteminimo, aprašymo, archyve nesaugotinių dokumentų atrankos klausimais. Aptartos galimybės sukurti asmenų duomenų bazę, kataloguoti ir vėliau skaitmeninti dokumentus bei leidinius. Sudarytas archyve saugomų dokumentų sąrašas, kuriame apibendrintai nurodytos dokumentų temos ir rūšys. SLA būstinėje įvyko ir susitikimas su New Yorke lietuviais, kurio metu buvo papasakota apie Lietuvos archyvų ir M. Mažvydo bibliotekos veiklą, atsakyta į klausimus apie informacijos paieškos galimybes Lietuvos archyvuose. Bendruomenei pristatyti įdomesni SLA archyve saugomi dokumentai, papasakota apie jų tvarkymą, aptartos bendradarbiavimo perspektyvos, naujų bendrų projektų kūrimas ir įgyvendinimas. Pažymėtina, kad Lietuvos archyvų ir kitų atminties institucijų bendradarbiavimas su SLA, kitomis lietuvių išeivijos organizacijomis, saugančiomis Lietuvai reikšmingas kilnojamą-



Trapūs dokumentai tvarkingai sudėti į dėzes.

M. Mažvydo bibliotekos vyriausioji metodinė tyrėja G. Milerytė-Japertienė peržiūrėjo, susistemino SLA leistus periodinius leidinius, knygas, kitus spaudinius, sudarė saugomų leidinių sąrašą, atrinko ir išsiuntė į Lietuvos Nacionalinę M. Mažvydo biblioteką laikraščio „Tėvynė“ ir kitų lietuvių išeivijos leidinių dublikatus. Su SLA savanoriais, toliau tvar-

sias kultūros vertybes, yra itin svarbus Lietuvos kultūrai, istorijai ir politikai, skatina išeivijos lituanistinį ugdymą, patriotiškumą, pilietiškumą. Bendromis jėgomis sutvarkius ir aprašius išeivijos dokumentinį palikimą, jis bus išsaugotas ir taps prieinamas lietuvių išeivijos veiklą, emigracijos problemas tyrinėjantiems mokslininkams, studentams.



SLA archyve saugoma daug įdomių eksponatų.

# Edmundas Kulikauskas:

## Visuomet domėjausi Lietuvos istorija

**V**ydūno fondas šiemet mini 65-erių metų sukaktį ir ta proga nori pagerbti savo veikėjus bei geradarius. Pristatome buvusį Vydūno fondo įgaliotinį Lietuvoje Edmundą Kulikauską, kurį Lietuvoje ir išeivijoje pažįstame dar ir kaip Valdovų rūmų Vilniuje paramos fondo ilgametį direktorių.

**Norime pradėti nuo Jūsų šeimos ir Jūsų asmens istorijos: kur Jūsų šaknys, koks buvo Jūsų likimas, kuo domėjotės nuo jaunystės, kuo užsiėmėte iki to laiko, kai grįžote į Lietuvą?**

Mano tėvas ir senelis buvo melioratoriai; jie klojo keramikinius vamzdžius ir sausino Suvalkijos žemes. Motina ir senelė buvo šeimininkės. Vėliau tėvas išsinuomojo žemės ir iš dalies ūkininkavo. Jiems sekėsi gerai. Gimiau 1938 m. Vilkaviškyje. Vėliau gimė brolis Rinaldas ir sesuo Vilhelmina. Tėvui 1941 m. mirus, našlė motina su mumis, mažais vaikais, įsidarbino apylinkės ūkininko Mičiulio šeimoje, mes ten ir gyvenome. 1944 m. rudenį artėjo Sovietų-Vokietijos frontas. Ūkininkas su šeima nutarė trauktis nuo fronto į Rytrūsį su mintimi po karo grįžti. Važiavome ir mes trys maži – 3, 5 ir 6 metų – vaikai bei mūsų 27 m. motina ant arkliais traukiamų pakrautų vežimų. Motinai turėjo būti neapsakomi rūpesčiai dėl savo vaikų. Važiavome per visus Rytrūsįs iki Gotenhafen (Gdynia), kuomet vokiečiai karo reikmėms paėmė arklius, o mus apgyvendino barakuose; vėliau traukiniu visus pabėgėlius išsiuntė darbams į Vokietiją. Atsiradome Bavarijoje.

Gyvenome Weissenburge, name pamiškėje. Mama ėjo dirbti į uniformų fabriką mieste. Karui pasibaigus 1945 m. buvome apgyvendinti mažoje lietuvių stovykloje Weissenburgo mieste, o apie 1947 m. perkelti į didelę Scheinfeldo stovyklą, į buvusios vokiečių kariuomenės barakus su gražia pilimi ant kalno. Ten veikė mokykla ir gimnazija. Uždarant Scheinfeldo stovyklą, gal 1949 m., buvome perkelti į didelę Schwabishe Gmund stovyklą – buvusias kaiserio laikų mūrines kareivines. 1950 m. pavasarį išvykome į JAV, kur apsigyvenome Čikagoje.

Vokietijoje gyvenome aprūpinti UNRRA ir IRO iš JAV šelpiami. Vokietijos pabėgėlių stovyklos paliko atmintyje tautinį bruožą. Veikė lietuviškos mokyklos, supo lietuviška aplinka, žaidimai su draugais, rikiuotės su trispalve. Veikė organizacijos; buvau skautas. Manau, ne vienas buvo įkvėptas pa-



Edmundas Kulikauskas Vilniuje.

triotizmo. Mes buvome mokomi, kad esame savo okupuotos tautos ambasadoriai ir turime gyventi pavyzdinai. Gyvenome stovyklose uždara nuo vokiečių visuomenės. Tai buvo lyg savas miestas mieste.

Čikagoje motinai buvo rūpestis rasti darbą ir gyvenvietę. Motina ištekojo už taip pat karo pabėgėlio, suvalkiečio Juozo Kapačinsko ir dar užaugino sūnų Juozą. Su vyru susipažino dar karo pabėgėlių stovyklose. Čikagoje atsiradome vėl lietuviškoje aplinkoje, Marquette Parke. Čia lankėme mokyklas, trumpai buvau skautas, o pradėjęs studijuoti tapau Korporacijos Vytis! Akademinio skautų sąjungos nariu.

Atitarnavęs kariuomenėje baigiau elektros inžinerijos mokslus Illinois universitete ir gavau darbą Los Angeles, Kalifornijoje. Ten išvažiavome

po vestuvių su Rūta Kviklyte. Sukūrėme šeimą, užauginome tris vaikus – Andrių, Rimutę ir Joną. Nuolat dalyvavome lietuviškoje veikloje; vaikai lankė Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą. Reikia pripažinti, kad kai vaikai lanko lituanistinę mokyklą, stiprėja lietuviškumas ir pačioje šeimoje. Turėjo įtakos ir mano artimiausia aplinka – mano uošviai, ypač Bronius Kviklys, nors gyveno Čikagoje.

Visuomet domėjausi Lietuvos istorija. Uošvio sudomintas pradėjau rinkti Nepriklausomos Lietuvos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės monetas. Taip pat domėjausi LDK žemėlapiams. Buvau aktyvus Akademinio skautų sąjungos (ASS) narys. Dalyvavau ASS filisterių skautų sąjungos Los Angeles (LA) skyriui išleidžiant Vilniaus universiteto jubiliejinį medalį 1579–1979; autorius – skulptorius Vytautas Kašuba. Buvau ir aktyvus Los Angeles Lietuvių Bendruomenės narys, nuo 1987 m. prisidėjau prie Lietuvių dienų LA rengimo. Čia gyvenome nuo 1963 iki 1994, kol grįžome į Lietuvą.

Mes ir visi mūsų draugai labai domėjomės įvykiais okupuotoje Lietuvoje. 1975 m. Rūta lankė Vilniaus universiteto kursus, o 1976 m. nuvykau ir aš. Prasidėjus Atgimimui Lietuvoje šis domėjimasis pasidarė veik kasdienis. Nuolat laukėme žinių, rengėme Lietuvos laisvę palaikančias demonstracijas. Kelis kartus buvau nuvykęs į Lietuvą. Labai norėjau kaip nors prisidėti, gal ekonomiškai. Apie metus, 1993 m., „Drauge“ vedžiau mėnesinę skiltį Lietuvos ekonomikos klausimais. Mums pasisekė, kad 1994 m. tapau jaunas pensininkas, ir galėjome išvykti nuolatiniam gyvenimui į jau Nepriklausomą Lietuvą, nes vaikai buvo suaugę ir savarankiški, tėvai gyveno Čikagoje.

### Kas Jus sieja su Vydūno fondu?

Vydūno fondas yra Akademinio skautų sąjungos fondas, kurio tikslas – remti studijuojančius, teikti jiems paskolas, kurias grąžindavo pradėjus dirbti. Man studijuojant iš Vydūno fondo teko pasiskolinti pinigų – apie 500 dol.; tais laikais tai buvo reikšminga suma. Šią sumą grąžino mano geroji motina, nes nenorėjo skolos raštų persiųsti į Kaliforniją neseniai įsidarbinusiam ir šeimą sukūrusiam sūniui.

Jau grįžus į Lietuvą Vydūno fondo pirmininkas Vytautas Mikūnas paprašė tapti Fondo įgaliotiniu Lietuvoje, nes Fondas rėmė skautus studentus Lietuvoje ir tikėjosi platesnės veiklos. Susipažinau su puikiu jaunimu, akademikais skautais Lietuvoje, taip pat skautu senjoru, pensininku, miškininkystės prof. Algirdo Končium, karo pabėgėlio prof. Igno Končiaus



Laureatės ir koncertmeisterės su Studentų skautų organizacijos nariais po Vincės Jonuškaitės-Zaunienės vardo konkurso 2011 m. balandžio 1 d. laurečių koncerto Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Didžiojoje salėje. Ketvirtas iš kairės – Vydūno fondo įgaliotinis Edmundas Kulikauskas. (Stendo nuotraukoje – Akademinio skautų sąjungos Garbės narė solistė Vincė Jonuškaitė-Zaunienė operoje „Carmen“, Kaunas 1930 m.).

Algirdo Rakauskio nuotr.

sūnumi. Pradžioje, kol buvo mažiau negu 20, rinkdavomės „Rūtos knygos“ knygyno raštinėje.

Su prof. A. Končiumi sutarėme, kad būtų gražu paremti Lietuvos universitetuose studijuojančius įsteigiant apdovanojimus Akademinio skautų sąjungos garbės narių vardu. Tam pritarė Vydūno fondo valdyba, ir per kelis metus buvo įsteigti kasmetiniai apdovanojimai: Vincės Jonuškaitės-Zaunienės vardo premija Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje dainavimo konkurso laimėtojoms (nuo 1999 m.); Sofijos Čiurlionienės vardo apdovanojimas lietuvių kalbą ir literatūrą studijuojantiems Vilniaus universitete; prof. Igno Končiaus vardu – fizikos mokslus studijuojantiems Kauno technologijos universitete; Broniaus Kviklio vardu – edukologiją studijuojantiems Vytauto Didžiojo universitete ir prof. Stepono Kolupailos vardu – geodeziją ir hidrauliką studijuojantiems Klaipėdos universitete. Pradžioje metinės premijos buvo po vieną tūkstantį dolerių, bet po kelių metų nutarta skirti po dvi skirtingas premijas po 500 dolerių kas pusmetį. Gal labiausiai atmintinas ir Vydūno fondo vardą garsinantis, jau 17 metų vykstantis Vincės Jonuškaitės-Zaunienės konkursas, nes visuomenė gali pasidžiaugti laureačių koncertu. Nuo 2008 m. Vydūno fondo įgaliotinės pareigos puikiai eina socialinių mokslų dr. doc. Jolita Buzaitytė-Kašalynienė.

**Kokia Valdovų rūmų paramos fondo istorija ir kaip Fonde atsiradote Jūs pats?**

Viską nulėmė mūsų apsisprendimas gyventi Vilniaus senamiestyje. Norėjau gyventi šioje istorinėje aplinkoje, netoli Katedros aikštės. Tai buvo patrauklu. Įsikūrę 1995 m. susipažinome su Odminių skvero (Šventaragio skvero) aplinkos plėtra. Architektai turėjo minčių užstatyti visą skverą iki Gedimino prospekto moderniu daugiaaukščiu. Šis noras sukurti svetimkūnius, įsiamžinti save, užuot gerbus istorinę aplinką, sujaudino mane ir daugelį kitų. Patariamasi kitų rašiau kultūros paveldo specialistams, tarp jų – ir Pilių tyrimo centro mokslininkams, kurie tyrė Valdovų rūmų teritoriją bei vykdė archeologinius tyrimus. Sulaukiau netikėtai tvirto ir išsamaus rašto, kad netinka statyti naujų statinių Vilniaus pilių priešpilyje. Visuomenė susitelkė, rinko parašus, ir Odminių skveras nebuvo užstatytas, bet žalos buvo padaryta. Vienas pastatas, vadinamas „City Park“ (šiuo metu „Amberton“ viešbutis) buvo praplėstas ir paaukštintas su įstiklintomis pirmo aukšto sienomis. Šią svetimybę dengė net miesto valdžia, pasodindama visai greta *espaliers* plokščius medžius. Per šį atmintiną įvykį susipažinau su Valdovų rūmų tyrėjais – Pilių tyrimo centro vadovu dr. Vytautu Urbanavičiumi ir dr. Napoleonu Kitkausku bei kitais asmenimis, kurie man padėjo.

Susirūpinę privatizacijos poveikiu ir galimais pavojais Vilniaus pilių teritorijoje, nutarėme steigti draugiją „Pilis“, kuri gintų pilis ir istorinį paveldą. Steigėjų 1999 m. rugsėjo mėn. buvo tik keliolika, bet labai žinomų asmenų, kurie suprato šių siekimų svarbą. Draugijos steigėjais tapo poetas Justinas Marcinkevičius, poetas Marcelijus Martinaitis, architektas dr. Napoleonas Kitkauskas, archeologas Eugenijus Jovaiša, JAV lietuvis prof. Kazys Almenas ir kt.

1999 m. ir po to Lietuva dėl krizės Rusijoje išgyveno ekonominį sunkmetį. Lietuvos valstybė nebegalėjo finansuoti Valdovų rūmų tyrimų. 2000 m. pa-

vasarį darbuotojams buvo labai sunku, 17 mėnesių jie negavo atlyginimų. Tyrėjų, mokslininkų pranešime buvo pasakyta, kad reikia ką nors daryti su tiriamais Valdovų rūmų mūrais, juos apsaugoti, nes jau daug prarasta dėl šalčių ardomos jėgos drėgnoje, vandeningoje vietoje.

Tuomet kilo mintis steigti visuomeninį fondą, kuris ir buvo įsteigtas 2000 m. rugpjūčio 23 d. raštinėje S. Daukanto a. 2. Tai įvyko Vilniuje renkantis PLB Seimui. Pirmininkas Vytautas Kamantas ir Seimas palaikė Valdovų rūmų atkūrimą. V. Kamantas ir būsimi PLB pirmininkai – Gabrielius Žemkalnis ir Regina Narušienė taip pat palaikė Valdovų rūmų atkūrimą ir tapo Fondo steigėjais. Kiti Fondo steigėjai buvo irgi žinomi asmenys: J.E. vysk. Jonas Boruta, mons. Kazys Vasiliauskas, istorikas dr. Edmundas Rimša, skulptorius Stanislovas Kuzma, Lietuvos statybos inžinierių sąjungos pirmininkas Algirdas Vapšys, JAV lietuvių, paminklo Gediminui organizatorė Beatričė Kleizaitė-Vasaris ir kt. Kai kuriuos iš šių steigėjų pasiūlė Pilių tyrimo centro direktorius dr. Vytautas Urbanavičius. Vėliau į steigėjus buvo pakviesti dr. Juozas Kazickas, saksofonininkas Petras Vyšniauskas; iš viso buvo 23 steigėjai (dalininkai), kurie savo vardą, laiką, mintis ir paramą skyrė Valdovų rūmų atkūrimui. Aš turėjau galimybę dalyvauti ir skyrčiau laiko kiek galėčiau.

**Prasytume prisiminti reikšmingiausius Valdovų rūmų paramos fondo veiklos momentus.**

**Reikšmingų momentų buvo ne vienas.** Svarbiausi – gal trys: Valdovų rūmų sėkmingas atkūrimas; daugialypė ir veiksminga Fondo veikla; VRP komiteto JAV ir PLB fondo parama.

**Valdovų rūmų sėkmingas atkūrimas.** Valdovų rūmų atkūrimas buvo kokybiškas, istoriškai pagrįstas ir yra vertinamas. Per metus čia apsilanko apie 150 tūkstančių lankytojų, surengiama apie 50 renginių, organizuojamos konferencijos, leidžiamos knygos, tęsiami tyrimai. Čia vyksta ir valstybinės reikšmės renginiai. Muziejui sėkmingai vadovauja dr. Vydas Dolinskas, dirba kvalifikuoti specialistai. Muziejus yra užmezgęs plačius tarptautinius ryšius.

Visi, kurie kaip nors prisidėjome, turime džiaugtis, kad mūsų laikais atkurti Valdovų rūmai. Labai skatinu atvykti susipažinti. Čia galima praleisti valandas susipažįstant su senąja Lietuvos istorija. Rasite daugybę archeologinių eksponatų, iliustracijų. Užsakius gido paslaugas galima gauti daug naudingų žinių. Prisidėti prie Valdovų rūmų projektų dar gali visi – remiant Valdovų rūmų muziejų, nes rūmus teks puošti ir vertybes telkti dar ilgai. Su muziejaus veikla galima susipažinti: [www.valdovurumai.lt](http://www.valdovurumai.lt)

**Fondo veikla buvo daugialypė ir veiksminga.** Gal svarbiausias Fondo vaidmuo – kad įvairiais būdais garsino Valdovų rūmų atkūrimą – renginiais, paramos vakarais, leidiniais, televizijos žinutėmis-klipais, paramos gaminiiais. Fondo sutelkta parama siekė apie 5 mln. litų.

Parama padėjo įsigyti vertybes, kol valstybė negalėjo tam tikslui skirti lėšų – penkis gobelenus, baldų ir paveikslų, finansuoti atkūrimo darbus – renesansinės salės sieninės tapybos frizą su LDK žemių herbais ir atkurta kokline krosnim.

Nukelta į 14 psl.



M. Juodeškaitės nuotr.

# Tanzanijoje su kaukėmis žiemą ne vijome, bet ją pasitikome!

## MONIKA JUODEŠKAITĖ

Afrikos vaikams paaiškinti Užgavėnių prasmę buvo ištis sudėtinga, juk čia visus metus vasara. Tačiau kaukių gaminimas ir blynų valgymas jiems patiko.

Tokioje kalnuotoje Afrikos šalyje kaip Tanzanija egzistuoja tik du metų laikai – vasara ir ruduo. Tiksliau – tai sausros ir lietaus sezonai. Idomu tai – kad kai mes vejame žiemą lauk, Tanzanijoje ji tik sutinkama. Dažniausiai čia lietaus sezonas prasideda kovo mėnesį ir tęsiasi iki pat rugpjūčio. Šios šalies gyventojai džiaugiasi lietuvių, nes sausros metu vegetacija sparčiai nyksta, mažėja derlius, o ore sklando dulkių debesys. Palijus čia jaučiama gaiva ir vėsa, todėl viskas sužaliuoja ir pražysta. Nuo šio mėnesio su savimi kuprinėje turi nešiotis skėtį arba lietpaltį, nes lietus tave gali užklupti net ir šviečiant saulei. Tačiau neapsigaukite, čia lietus ne lietuviškas, ilgiausiai palyja pusvalandį, todėl visi darbai būna padaryti.

O dėl tradicinio Užgavėnių patiekalo – blynų – jie šiame egzotiškame krašte yra žinomi, tačiau gaminami ne dažnai. Meru tautos blynų tešla neskaninama pienu ir cukrumi, ir jie kepami per visą keptuvę ant laužo. Apylinkės vaikams lietuviški blynai pasirodė labai saldūs ir skanūs, todėl ne vienas norėjo pakartoti.

Nors Morės pasigaminti ir nepavyko, laužas liepsnojo, o mažylių veidus puošė spalvingos kaukės. Vaikams patiko kaukes ne tik spalvinti, bet ir kirpti. Žirklys jų rankose nėra dažnas įrankis, todėl viliojo visus. Smagiausios akimirkos buvo – kai vaikai, imituodami gyvulėlių balsus, piešė; būtent jais mes čia ir apsimetinėjome.





Parengė Vitalius Zaikauskas

# LIETUVA IR PASAULIS

## Siūlo didinti finansavimą krašto apsaugai

**Vilnius** („Draugo“ info) – „Valstybės gynyimo taryba (VGT) nusprendė siūlyti 2018 metų valstybės biudžete Krašto apsaugos ministerijos asignavimams papildomai numatyti 149 mln. 200 tūkst. eurų“, – sakė Prezidentės Dalia Grybauskaitės vyriausioji patarėja nacionalinio saugumo klausimais Živilė Šatūnienė.

Pagal dabartines ūkio augimo prognozes, tai turėtų viršyti 2 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP). Pagal dabarti-

nes prognozes, tai turėtų būti 2, 07 proc.

Lietuva šiemet gynybai skyrė 723 mln. eurų arba 1,8 proc. BVP.

Lietuvoje gynybos finansavimas didinamas nuo 2014 metų po Rusijos veiksmų Ukrainoje ir Baltijos jūros regione.

VGT nusprendė sustiprinti Lietuvos oro gynybos pajėgumus, spartinti sausumos pajėgų aprūpinimą sunkiąja ginkluote.

## „Kiberšauktiniai“ atsiras per kelerius metus

**Vilnius** (BNS) – Kibernetiniai šauktiniai ir tokių karių rezervas Lietuvoje galėtų atsirasti per artimiausius kelerius metus, sako krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis.

„Turime galvoje ateityje, kitais ar dar kitais metais, kad ir kibernetinius šauktinius ir panašius dalykus – reikės pagalvoti, kaip mes judėsime į priekį. Bet šauktinių ir kibernetinio

rezervo sukaupimas yra irgi iš ateities klausimų turbūt ne tik pas mus“, – sakė ministras.

Šiuo metu eksperimentą su „kiberšauktiniais“ atlieka Estija, suteikdama galimybę aukštą kvalifikaciją informacinių technologijų (IT) srityse turintiems jaunuoliams stiprinti kariuomenės elektroninę infrastruktūrą, užuot atlikus įprastą privalomąją karo tarnybą.

## ES ministrams – informacija apie Astravo AE

**Vilnius/Briuselis** (ELTA) – Europos Sąjungos (ES) aplinkosaugos taryboje Briuselyje ministras Kęstutis Navickas pristatė Lietuvos poziciją ir nuogastavimus dėl Baltarusijoje statomos Astravo atominės elektrinės.

Vilnius ne kartą yra išreiškęs susirūpinimą, kad Astravo elektrinė statoma pažeidžiant tarptautines konvencijas, o statybų aikštelė objektui parinkta netinkamai. Lietuva Baltarusijos reikalauja atlikti visapusiškus elektrinės „streso“ testus bei išsamų Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) vertinimą. TA-

TENA misija Astrave lankėsi šių metų sausį, tačiau ekspertai įvertino tik elektrinės inžinerinio projekto atsparumą išorės grėsmėms, bet ne statybų aikštelės parinkimo kriterijus.

Pirmąją Astravo elektrinės reaktoriaus bloką Minskas planuoja paleisti 2019 m. – metais vėliau, nei skelbta anksčiau. Lietuva nerimauja, kad 50 km atstumu nuo Vilniaus statoma Astravo atominė elektrinė didelės nelaimės atveju gali būti pavojinga ne tik Lietuvos sostinei – gali tekti evakuoti žmones, būtų užterštas Neries upės bei gruntinis vanduo.

## Didžiausiam koncernui pareikšti įtarimai

**Vilnius** (BNS) – Teisėsauga pareiškė įtarimus papirkimu ir prekyba poveikiu Dariaus Mockaus valdomam koncernui „MG Baltic“.

Teisėsauga pernai pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl prekybos poveikiu ir kyšininkavimo – jame buvęs Liberalų sąjūdžio pirmininkas Eligijus Masiulis įtariamas iš „MG Baltic“ viceprezidento Raimondo Kurlianskio paėmęs per 100 tūkst. eurų kyšį už politinės partijos veikimą koncerno naudai. Vykdydama tyrimą, Specialiųjų tyrimų tarnyba taip pat pranešė įtarianti, kad R. Kurlianskis per Seimo narį „darbietį“ Vytautą Gapšį už kyšius siekė paveikti Darbo partijos narius, kad šie taip pat veiktų koncerno naudai.

Vienas tiriamų epizodų šioje politinės korupcijos byloje susijęs su greitaisiais kreditais ir Seime svarstytomis Vartojimo kredito įstatymo pataisomis, kurios turėjo užkirsti kelią griežtesnėms kreditų taisyklėms.

Skelbta, kad „MG Baltic“ galėjo daryti įtaką, Seimui svarstant nutarimą dėl kelio Vilnius – Utena rekonstrukcijos.

Grupei priklauso alkoholio gamintojos „Alita“ ir „Anykščių vynas“,



Darius Mockus (k.), „MG Baltic“ prezidentas, ir Eligijus Masiulis, Liberalų sąjūdžio lyderis. Ve lt. nuotr.

„Stumbras“, taip pat prekybos alkoholiu ir tabako gaminiais įmonė „Mineraliniai vandenys“, žiniasklaidos grupė „MG Baltic Media“, valdanti LNK grupės TV kanalus, „Alfa Media“, „Mediafon“. Koncernui taip pat priklauso didžiausias Baltijos šalyse mažmeninis prekybos drabužiais tinklas „Apranga“, Kauno statybų bendrovė „Mitnija“, NT bendrovė „MG valda“, kuriai priklauso „Teniso pasaulis“, viešbutis „Artagonist“, logistikos bendrovė „Tromina“.

Koncernui kritikos negailėjo ir šalies vadovė Dalia Grybauskaitė. Dar 2014 metais ji sukritikavo Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) darbą ir teigė, kad „naujas formas įgavę oligarchiniai dariniai skaldo ir dalinasi Lietuvą“. Žiniasklaida spėjo, jog šalies vadovės minėti dariniai buvo „MG Baltic“ ir koncernas „Icor“.

## JAV meta iššūkį Kremliaus propagandai

**Praha** (BNS) – JAV finansuojamas Laisvosios Europos radijas/Laisvės radijas (RFE/RL), prieš beveik tris dešimtmečius padėjęs nuversti komunistinius totalitarinius režimus Rytų Europoje, vėl meta iššūkį Maskvai, šikart – nauju, 24 val. per parą transliuojančiu naujienų televizijos kanalu rusų kalba.

Televizija „Current Time“ („Nastojasčeje vremia“) („Nastojasčeje vremia“), kuri šį mėnesį buvo oficialiai atidaryta Prahoje, yra skirta daugiau kaip 270 mln. žmonių auditorijai, daugiausiai – buvusioje sovietinėje erdvėje. Naujosios televizijos naujienos ir nuomonės bus alternatyva Kremliaus tikrovės versijai, reiškiamai per valstybės kontroliuojamas žiniasklaidos priemones.

Vakaruose netyla įtarimai dėl to, kokių mastu Kremlius gali naudotis internetu ir kitomis priemonėmis, sleisdamas netikras naujienas, kurios galėtų didinti prorusiškų politikų popu-

liarumą ir tuo destabilizuotų NATO bei Europos Sąjungą.

RFE/RL pasiekia 23 valstybes ir yra transliuojamas 26 kalbomis. Naujasis kanalas įsteigtas drauge su Washingtono įsikūrusiu radiju „Amerikos balsas“ (VOA). Kaip oficialus tarptautinis JAV transliuotojas, VOA per savaitę pasiekia daugiau kaip 236 mln. žmonių ir yra transliuojamas daugiau kaip 45 kalbomis.

„Current Time“ transliuos naujausias žinias, verslo naujienas, dokumentinius filmus ir net kulinarijos laidas. Nemažai dėmesio skiriama kitokiems klausimams – skurdui, korupcijai, sveikatos apsaugai.

Kai kurios laidos yra skiriamos konkrečiai Baltijos valstybėms, Moldovai ir Ukrainai, kuriose gyvena nemažai rusų.

„Current Time“ darbinis biudžetas šiemet metams yra 10 mln. dolerių (9,5 mln. eurų).

## Jungtinė Karalystė ruošia smūgį

**Londonas** (ELTA) – Jungtinės Karalystės ministrė pirmininkė Theresa May kitą mėnesį pasinaudojusi 50-uoju Lisabonos sutarties straipsniu, planuoja nebesuteikti Europos Sąjungos (ES) piliečiams teisės nuolatos gyventi JK, nors tokią teisę ir užtikrina laisvo judėjimo taisyklės, nes baiminamasi, kad iki „Brexit“ ir JK atvyks pusė Rumunijos ir Bulgarijos.

Remiantis pranešimu, tikimasi, kad JK ministrė pirmininkė praneš, jog po kovo 15 dienos į JK atvykstan-

tiems ES piliečiams nebebus suteikiama teisė nuolatos gyventi JK.

Tačiau pagal planą bus apsaugotos 3,6 mln. JK jau gyvenančių ES piliečių ir iki kovo 15 dienos į šalį atvykstančių asmenų teisės.

ES ne kartą tvirtino, kad galutinė atvykimo data, nuo kurios nebebus teikiama teisė ilgam gyventi JK, turėtų sutapti su data, kai JK iš tiesų ištostų iš ES. Kol kas neaišku, ar vyriausybės planas pažeidžia laisvą judėjimą garantuojančias ES sutartis.

## JAV atgabens į Latviją sraigtasparnius

**Ryga** (BNS) – JAV oro pajėgos atvyksta į Latviją su penkiais sraigtasparniais „UH-60 Blackhawk“, kuriais bus pastiprinta operacija „Atlantic Resolve“ („Atlantinis ryžtas“). Kartu į Rygą atvyksta operatyvinio dalinio „Phoenix“ kariai.

Operatyvinis dalinys „Phoenix“, pavaldus JAV 10-ojo aviacijos pulko 3-ajam bendrosios pagalbos aviacijos batalionui, priklauso pirmajai kovinei aviacijos brigadai, kuri bus pastoviai rotuojama Rytų Europoje, siekiant pademonstruoti JAV ir NATO sąjungininkų bei partnerių įsipareigojimus Europos kolektyviniam saugumui.

Fort Drum bazėje New Yorko valstijoje dislokuota 10-oji kovinė aviacijos



Į Latviją atvyks modernūs amerikiečių sraigtasparniai. Pinterest nuotr.

brigada į Vokietiją, Latviją ir Rumuniją atsiunčia maždaug 2 200 karių, 86 sraigtasparnius ir daugiau kaip 700 įrangos vienetų.

## Ką veikė D. Trump patarėja Ovaliajame kabinete?

**Washingtonas** („Draugo“ info) – JAV prezidento Donald Trump aukšto rango patarėja Kellyanne Conway sulaukė kritikos socialiniuose tinkluose pasirodžius nuotraukai, kurioje matyti, kaip ji atsainiai sėdi ant sofos Ovaliajame kabinete, parietusi po savimi kojas. Daugeliui toks sėdėjimo būdas JAV prezidento kabinete pasirodė, švelniai tariant, netinkamas, ypač vilkint suknele.

K. Conway dalyvavo D. Trump susitikime su universitetų atstovais ir nuo sofutės juos fotografavo mobiliuoju telefonu. Socialiniame tinkle piktinamasi, kad rimtame susitikime taip elgtis nėra normalu.

Tai ne pirmas kartas, kai K. Conway atsiduria audros centre. Neseniai ji buvo kritikuojama už Prezidento dukros Ivanka Trump mados ženklo populiarinimą. JAV vyriausybės etikos



Patarėja K. Conway priėmimo metu jaukiai įsitaís ant sofutės. Scanpix nuotr.

valdybos vadovas paragino Baltuosius rūmus atlikti tyrimą ir sakė, kad K. Conway turėtų sulaukti drausminių veiksmų.

Ji taip pat garsėja tuo, kad sukūrė terminą „alternatyvūs faktai“ ir viename interviu paminėjo „Bowling Gino žudynes“, kurių iš tikrųjų niekada nebuvo.

VERSLO NAUJIENOS

Kaip kuriamos populiarios paantraštės

Daugeliui iš mūsų šiandien tenka rašyti ilgesnius ar trumpesnius pranešimus visuomenei. Jų pagrindinis tikslas – kad kuo didesnė dalis žmonių pastebėtų mūsų žinią. Puiku, jeigu tuo užsiima viešųjų ryšių agentūros ar žmogus, atsakingas už bendravimą su spauda, tačiau dažnai mažesnėse įmonėse pranešimus visuomenei rašo direktorius, sekretorė ar kitas įmonės asmuo.

Kai kuriais atvejais patikėta užduotis atliekama skubotai arba, remiantis įprastais ir seniai nusibodusiais šablonais, pranešimas visuomenei parašomas vien tam, kad „būtina“. Todėl ir nemąstoma, kaip sugalvoti masinantį pavadinimą ir žmonių dėmesį pritraukiančią paantraštę. Paantraštė lygiai tiek pat svarbi kaip ir pranešimo pavadinimas, netgi svarbesnė, kadangi, perskaitęs paantraštę žmogus, apsisprendžia – skaitys Jūsų pranešimą toliau ar užvers.

Tam, kad Jūsų pranešimas visuomenei nepasiklystų tarp kitų, sukurkite skaitytojus dominančią paantraštę. Štai Jums keletas puikių patarimų:

Parašykite išplėstą pranešimo paantraštę

Vietoj to, kad tradiciškai pasirinktumėte paantraštę „Pranešame, jog ‘X’ įmonė įsigijo skausmą malšinančius vaistus...“, intriguokite – „Įsi-vaizduokite kelias valandas pooperacinėje palatoje, stebint savo augintinį, kuriam buvo atlikta raiščių surišimo operacija. Įtemptos valandos, be skausmą malšinančių vaistų...“

Paantraštė turi būti naudinga skaitytojams

Parašykite paantraštę taip, jog žmogus suprastų, kad Jūsų siunčiama žinia jam bus naudinga. Pavyzdžiui, tradicinis būdas „Šiandien ‘X’ kompanija išplėtė bendradarbiavimą su „Y“ kompanija, pristatydama jai naują sistemą...“

Bandykite sudominti žmogų taip:

„Darbdaviai nuo šiandien galės kontroliuoti, kada darbuotojai atvyksta/išvyksta iš darbo“. Toliau pranešime pristatykite, kokia kompanija kokiai kompanijai sukūrė tokią sistemą, padėsiančią kontroliuoti darbuotojus.

Patariamoji paantraštė

Tokios paantraštės itin mėgstamos skaitytojų ir visada bus pastebėtos. Dažnai tokius pranešimus visuomenei skaito ir prašo leidimo skelbti spaudos leidiniai. Pasinaudokite šiuo patarimu ir netruksite pajusti naudą.

Pavyzdžiui, jeigu turite drabužių parduotuvę ir norite pranešti, kad į vitriną atkeliavo nauja pavasarinė kolekcija, nesakykite to tiesiogiai – „Drabužių parduotuvė ‘X’ pristato naują pavasarinę kolekciją“. Paantraštę formuluokite: „10 patarimų, kaip pavasarį sutikti madingai“.

Jeigu atstovaujate draudimo kompanijai ir norite išpopuliarinti naują sveikatos draudimą, paantraštė galėtų skambėti: „Suzinokite, kaip galite gauti daugiau naudos iš savo sveikatos draudimo“.

Sudominkite pagrindine pranešimo mintimi

Šis patarimas yra itin svarbus, jeigu pranešimą siunčiate elektroniniu paštu. Nuo Jūsų žinios ištrynimo gali išgelbėti tik intriguojantis pavadinimas ar provokuojanti paantraštė. Stenkitės suprasti, kuo domisi Jūsų skaitytojai ir kokių būdu jiems galite pasakyti, kad pranešimas bus įdomus.

Viena Amerikos kompanija, išsiųsdama pranešimą elektroniniu paštu, sulaukė neįtikėtinai daug atsakymų. Paantraštė skambėjo: „Prasideda nauja internetinė apklausa dėl mirties įstatymo“.

Kitą kartą, rašydami pranešimą spaudai, pasistenkite nesivaikyti įprastų standartų, o pasinaudokite bent vienu iš čia pateiktų patarimų. Tikimės, kad Jūsų žinia nepaskės tarp kitų pranešimų visuomenei, o pasieks tą auditoriją, kurios tikitės.

Visasverslas.lt

JAV šiomet atsidarys pirmosios „Lidl“ parduotuvės

Vokietijos mažmeninių prekių parduotuvė „Lidl“ šią vasarą atidarys pirmąsias savo parduotuves Jungtinėse Valstijose, o iki metų pabaigos planuojama, kad kompanija JAV iš viso turės apie 100 parduotuvių.

Pranešime teigiama, kad pirmosios 20 parduotuvių atsidarys Virginijoje, North Carolinoje ir South Carolinoje.

Per 10 tūkst. parduotuvių 27-iose Europos šalyse turintis „Lidl“ iš pra-

džių žadėjo pirmąsias JAV parduotuves atidaryti 2017 m. pabaigoje arba 2018 m. pradžioje.

Pietinėje Vokietijos dalyje įsikūrusi kompanija 2016 m. vasarį pasi- baigusiais fiskaliniais metais pardavė prekių už 64,6 mlrd. eurų. „Lidl Group“ kompaniją valdo turtingiausiu Vokietijos žmogumi laikomas Dieter Schwarz.

ELTA

Lietuvos turizmas 2016 m. rekordiškai augo

Pagal 2016 m. apgyvendinimo įstaigų statistiką, Lietuvoje pernai apsilankė ir bent vieną naktį praleido 1,49 mln. turistų iš užsienio, t. y. 9,4 proc. daugiau nei 2015 m. Vietinių turistų skaičius augo 10,2 proc. – po Lietuvą praėjusiais metais keliavo ir bent vienai nakvynei šalies apgyvendinimo įstaigose apsistojo 1,26 mln. gyventojų. Bendras Lietuvos turizmo augimas 2016 m. siekė 9,8 proc. (2015 m. bendras augimas buvo 5,9 proc.).

„Lietuvos turizmo augimas kone dvigubai viršija europinį – pastarasis pagal Europos kelionių komisijos prognozes 2016 m. siekė 5 proc.“, – komentuoja Valstybinio turizmo departamento Turizmo plėtros skyriaus vedėja Rasuolė Andrulienė.

Daugiausia turistų apgyvendinimo įstaigos priėmė iš prioritetinės

Lietuvos atvykstamojo turizmo rinkos Vokietijos (174,8 tūkst.), Baltarusijos (171,9 tūkst.), Rusijos (150,6 tūkst.). Ypač sparčiai daugėjo turistų iš Ukrainos (84 tūkst., arba +41,3 proc.), Lenkijos (148,4 tūkst., arba +16,7 proc.), Latvijos (134 tūkst., arba +15,3 proc.), Estijos (58 tūkst., arba 10,9 proc.).

Didžiausiu augimu tarp prioritetinių rinkų išsiskyrė Prancūzija – pernai Lietuvos apgyvendinimo įstaigose viešėjo 36 tūkst. prancūzų, t. y. net 19,6 proc. daugiau nei 2015 m.

Augantys rodikliai užfiksuoti ir visose tolimosiose prioritetinėse rinkose: turistų iš Izraelio padaugėjo 25,3 proc., iš Kinijos – 25,3 proc., iš Japonijos – 7,4 proc., iš JAV – 6,9 proc.

ELTA

Pavojaus signalas: Lietuvos konkurentė – Lenkija

JAV kapitalo įmonių „Coca-Cola HBC Lietuva“ ir „Estrella Baltics“ gamybos iškėlimas iš Lietuvos į Lenkiją nebuvo atsitiktinis, kaip linkę manyti mūsų šalies politikai ir analitikai. Trečdalis Lietuvoje veikiančių JAV kapitalo įmonių dairosi į Lenkiją. Tai rodo asociacijos „American Chamber of Commerce“ atlikta apklausa. Kita vertus, dalis Amerikos investuotojų planuoja plėtrą, o programuotojais žada įdarbinti baltarusius ir ukrainiečius.

Lenkija – vis didesnis šūkis Lietuvai

Lenkiją, kaip alternatyvą Lietuvai, nurodė 29 proc. apklaustų bendrovių, kurios dirba Lietuvoje. Pasak Amerikos prekybos rūmų nario ir personalo paieškos agentūros UAB „Alliance for Recruitment“ partnerio Andriaus Franco, Lenkija didžiuosius investuotojus vilioja dėl dešimt kartų didesnės rinkos ir mokestinių lengvatų.

„Lenkija gali pasigirti itin gerai išvystyta regionų infrastruktūra: universitetai įsikūrę mažuose miesteliuose bei centralizuotos mokestinės lengvatos tampa itin svarių argumentų, bendrovei renkantis kur investuoti. Visų pirma regioninės Lenkijos investicinės agentūros stipriai dirba ir net konkuruoja tarpusavyje, kuri pritrauks daugiau investicijų, bei pačios turi teisę nuspręsti, kur ir kokiam investuotojui skirs mokestines lengvatas. Lietuvos atveju mes turime tik konkrečiose vietose įsikūrusius LEZ, kurie gali tai pasiūlyti. Taigi, platesnė rinka, didesnė talentų pasiūla, mokestinės lengvatos ir stiprūs regionai yra bene svarbiausios priežastys, kodėl Lenkija yra tokia patraukli investuotojams“, – aiškina A. Francas.

Amerikiečiai planuoja ir plėtrą

Kita vertus, apklausos duomenimis, net 76 proc. JAV kapitalo įmonių per ateinančius trejus metus numato plėtrą Lietuvoje. Daugiausiai darbuotojų yra pasiryžusios įdarbinti IT sektoriaus bendrovės, savo komandose ketinančios sukurti nuo 40 iki 300 naujų darbo vietų. Likusieji 24 proc. įmonių nei plėtros, nei mažėjimo numachičiusios nėra.

Pasak Amerikos prekybos rūmų valdybos pirmininko Tado Vizgirdos, JAV kompanijų investicijos Lietuvoje nėra tokios dažnos, palyginus su jų plėtra.

„Kai JAV bendrovės pasiryžta žengti į Lietuvą – jos ateina su dideliais infrastruktūriniais projektais iš karto įdarbindamos didelį skaičių darbuotojų. Taip pat, JAV kompanijos Lietuvoje užsibrėžia iš tiesų ambicingus tikslus – tai įrodo sparti įmonių plėtra bei vis sudėtingesnių funkcijų į Lietuvos skyrius perkėlimas. Tad, nors investicijos iš JAV ir nėra tokios dažnos, jos yra didelės bei turinčios potencialą didelei plėtrai“, – aiškina T. Vizgirda.

D. Trump retorikos neišsigando

T. Vizgirda atskleidė, kad į Lietuvą ketina žengti dar trys JAV kapitalo įmonės, dvi iš jų – IT verslo atstovės. „Sprendimą investuoti Lietuvoje jos priėmė jau po Donald Trump tapimu JAV prezidentu. Vadinas, tai investuotojų neatbaidė“, – teigė Amerikos prekybos rūmų valdybos pirmininkas.

Į klausimą: „Kaip vertinate Lietuvos investicinį klimatą, lyginant su kaimyninėmis šalimis?“ 67 proc. kompanijų atsakė teigiamai. To priežastimis ir kaip didžiausius šalies privalumus JAV kompanijos įvardino talentingą, išsilavinusią ir kompetentingą darbo jėgą, palankų darbo kokybės ir atlyginimo santykį bei gerai išvystytą šalies ir IT infrastuktūrą.

Tačiau yra galimybė į čia juos pritraukti iš trečiųjų šalių – Ukrainos, Baltarusijos. Taip pat susigražinti emigrantus. Kainos ir kokybės santykis Lietuvoje yra labai geras“, – teigė T. Vizgirda.

Tačiau net 33 proc. apklaustų įmonių mano, jog investicinis klimatas šalyje blogėja ir kaip pagrindinėmis to priežastimis įvardino aukštą korupcijos lygį, mokestinę naštą, migracijos sistemos spragas, demografines problemas, biurokratiją bei nuolatos atidėliojamą Darbo kodeksą.

Šiuo metu Lietuvoje veikia per 80 amerikietiško kapitalo įmonių, kuriose dirba daugiau nei 11 tūkst. darbuotojų.

15 min.lt

Euro ir kitų valiutų santykiai (2017 metų kovo 1 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,94 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,72 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,71 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,18 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,68 €

SVEIKATA

# Kuo pavojingas sėdimas darbas? (2)

**GYD. ONA RADZEVIČIENĖ**

**K**aip jau rašėme ankstesniame numeryje („Draugas“, 2017 m. vasario 23 d.), sėdimas darbas, nors atrodo, yra lengvas, tačiau gali sukelti gana daug sveikatos problemų. Apie širdies ir kraujagyslių pakenkimus jau rašėme. Šiame straipsnyje supažindinsime su dažnai pasitaikančiais nugaros skausmais bei akių problemomis ir aptarsime, kaip jų galima išvengti.

**Nugaros skausmas – sėdimo darbo pasekmė**

Vienas iš dažniausių sėdimo darbo sukeliamų skausmų yra nugaros skausmas, o taip pat kaklo bei pečių juostos skausmai. Visuomenėje vyrauja klaidinga nuomonė, jog sėdint žmogus pailsi, atsipalaiduoja, tačiau yra priešingai – ilgai sėdint vienoje padėtyje kūno raumenys įsitempia ir ilgainiui praranda savo elastines savybes bei gebėjimą atsipalaiduoti, kas atėityje didina stuburo ligų išsivystymo riziką. Yra žinoma, kad žmonės nėra sutverti didžiąją dalį dienos praleisti ant kėdės. Ilgesnį laiką ramiai pasėdėję jie pradeda „muistytis“, judėti, keičia padėtį, užkelia koją ant kojos. Ilgai sėdint pasireiškia per didelė stuburo slankstelių apkrova, kas sukelia netaisyklingą laikyseną, stuburo iškrypimus, kaklinės ir krūtininės dalies radikulitus. Pertempus periferinius nervus ir raumenis – vystosi neuralgijos bei neuritai. Moksliniais tyrimais nustatyta, kad apatinės nugaros dalies (juosmens ir kryžmens) skausmą bent kartą gyvenime patiria nuo 60 iki 80 proc. visų suaugusiųjų.

**Kaip išvengti nugaros skausmų?**

Siekiant išvengti nugaros skausmų specialistai siūlo sėdimą darbą kaitalioti su fiziniu. Kas valandą siūloma daryti bent 20 min. pertrauką, kurių metu reikėtų pasivaikščioti, pasiražyti ar pratempti raumenis. Atsistojus nuo kėdės siūloma žengti žingsnį pirmyn ar atgal, pasisukti lie meniu į šonus. Tai užims tik minutę, bet nugarai bus ženkliai nauda.

Taip pat svarbu sąmoningai sėdėti tiesiai, galvą ir kaklą laikyti virš pečių, neleisti jai nusvirti į priekį, ir tuo pačiu neleisti pečiams „nukristi“ žemyn. Tam padeda ne tik nugaros ir pilvo raumenų stiprinimo pratimai, bet ir patogi darbo vieta. Jūsų darbo kėdė turi būti patogi, turėti tinkamą nugaros atramą, atitinkamai sureguliuotą kompiuterio ekrano aukštį. Dirbant kompiuteriu svarbu taisyklingai kvėpuoti ir vengti padėčių, kai nugaros raumenys ar pečiai yra per daug apkrauti. Sėdint prie kompiuterio kojas sulenkite 90 laipsnių kampų, pėdos turi būti pečių plotyje, tvirtai atremptos į grindis. Kojų stenkitės nekryžiuoti, o taip pat neužkelkite vieną ant kitos, nesėdėkite ilgai toje pačioje padėtyje.

Jei pajutote tirpimą ar įtampą pečių juostoje – kelis kartu ratu pasukite pečius į vieną ir į kitą pusę, braukdami rankomis žemyn pamasažuokite

sprando ir viršutinės nugaros dalies raumenis. Po to pirštų galiukais sukamaisiais judesiais pamasažuokite pečius, iš pradžių stipriau, po to – švelniau. Įtampas atsikratysite, jeigu sėdėdami ant kėdės stipriai įtempsite viso kūno raumenis, po to juos visiškai atsipalaiduosite, nuleisite galvą žemyn prie krūtinės ir užsimerkę pabūsite 10–15 sek.

Nustatyta, kad darbuotojai nepakildami nuo kėdės vidutiniškai išsėdi tris valandas, o iš jų trys ketvirtadaliai dar ir pietauja prie to paties darbo stalo. Įpraskite daugiau judėti, reguliariai sportuoti ar bent jau rytais atlikti mankštą – tuomet ne tik sumažinsite nugaros skausmus, bet ir sustiprinsite sveikatą.

**Akių problemos, atsirandančios dirbant kompiuteriu**

Sėdimas darbas nėra tiesiogiai kenksmingas akims, tačiau ilgai dirbant kompiuteriu pavargsta ne tik nugarą, bet ir akys. Akių problemoms apibūdinti Amerikos akių gydytojai priėtikė pavadinimą – „kompiuterinis regos sutrikimo sindromas“ (angl. Computer vision syndrome), kuris apima įvairius akių dirginimo požymius (skausmą, svetimkūnio jausmą, paraudimą, perštėjimą, ašarojimą, džiūvimą), regos sutrikimo požymius (mirgėjimą, neryškų matymą, dvejinimąsi, akyse tamsias dėmes, susiliejančią vaizdą). Šie požymiai pasireiškia skirtingai: vieniems – po 2 darbo kompiuteriu valandų, daugumai – po 4 valandų, beveik visiems po 6 valandų. Daugumai dirbančiųjų požymiai išnyksta baigus darbą po valandos.

**Kaip apsaugoti akis?**

Akyse yra lęšiukas, kuris susitraukinėja, priklausomai nuo to, kokių atstumu žiūrime. Jei visą dieną žiūrime tik į ekraną, lęšiuko raumenys, būdami vienoje padėtyje, pavargsta. Pavargusiais akis reikia pamankštinti – atlikti pratimą, priverčiantį akių raumenis judėti. Siūloma ant lango stiklo užklijuoti mažą popieriaus gabaliuką ir, atsistojus nuo jo pusės metro atstumu, užsidengti vieną akį. Kita akimi apie 10 sekundžių žiūrėti į popierėlį, o paskui žvilgsnį staiga nukreipti į tolį. Pratimą kartoti žiūrint kita akimi, o po to – abiem.

Akims stiprinti yra daug ir įvairių pratimų. Jie turėtų būti atliekami 10–15 min. Tačiau jei atliksite nors keletą iš jų, jūsų akims bus nauda:

- plačiai atmerkite akis ir nukreipkite žvilgsnį į tolį. Užmerkite akis ir stipriai įtempkite akių raumenis. Po to atsipalaiduokite;
- nepasukdami galvos nukreipkite žvilgsnį į dešinę, po to – į kairę;
- užmerkite dešinę akį ir plačiai atmerkite kairę. Ir priešingai;
- iškelkite rodomąjį pirštą prieš nosį ir nukreipkite į jį žvilgsnį. Po to nukreipkite žvilgsnį į tolį.

Dirbant kompiuteriu siūloma nepamiršti mirksėti. Mirksint palaikomas akies drėkinimas, taip apsaugoma nuo išdžiūvimo ir akių sudirginimo,



nes mirksėjimas yra pagrindinis faktorius, lemiantis tolygų ašarų plėvelės pasiskirstymą ant akies paviršiaus. Dirbant kompiuteriu mirksima apie penkis kartus rečiau nei įprastai (normaliai mirksime nuo 10 iki 24 kartų per minutę), ir akies paviršių dengianti ašarų plėvelė išgaruoja. Siūloma kas 20 minučių stipriai užmerkti akis, o atsimerkus kelis kartus sumirksėti. Atsiradus akių sausumui siūloma naudoti akis drėkinančius lašus.

Garavimą padidina ir maža aplinkos drėgmė bei monitoriaus spinduliuotė. Rekomenduojamas kompiuterio monitoriaus atstumas 45–70 cm nuo dirbančiojo ir 20 cm žemiau akių lygio. Sumažinti kenksmingo spinduliavimo poveikį gali specialūs akinių lęšiai, turintys antirefleksinę dangą. Tokie lęšiai efektyviai atmuša spindulius. Kompiuterinės technikos salonuose

galima nusipirkti specialių, ant monitoriaus ekranų dedamų „langu“, kurie atlieka panašias funkcijas kaip ir akių lęšiai.

Saugoti akis ir rūpintis savo sveikata yra labai svarbu. Susikurkite tinkamas darbo sąlygas ir atraskite minutę laiko atsipalaiduoti.

Šie patarimai daugiau skirti sėdimą darbą dirbantiems ir dirbant kompiuteriu, tačiau jie tinka ir vyresnio amžiaus asmenims, kurie dėl sveikatos problemų bei energijos stokos daug laiko praleidžia sėdėdami bei žiūrėdami televizijos laidas. Neužsisėdėkite, – atsikelkite ir pajudėkite. Tai atlaisvins jūsų sąnarius, raiščius, sustiprins raumenis bei pagerins savijautą.

**Paruošta remiantis:** [www.health.wikiHow.com](http://www.health.wikiHow.com), [www.Vlmedicina.lt](http://www.Vlmedicina.lt), [www.karjera.sveikata](http://www.karjera.sveikata), [www.Delfi.lt](http://www.Delfi.lt)

**ATLANTIC ExpressCorp.**

**SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPA**

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiau pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdaušta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Asmeninės siuntos

**708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų

**630-774-2136**

Sekite savo siuntas: [AtlanticExpressCorp.com/tracking](http://AtlanticExpressCorp.com/tracking)

Centrinio ofiso adresas

**8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

SAUGUMO IR GREČIO GARANTUOJAMA

**Siuntinių Priėmimo Vietos**

**Atlantic Express Centrinis Ofisas**  
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455  
Tel: 708-907-3000

**Rūta**  
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559  
Tel: 630-964-7882

**Florist Queen**  
1620 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563  
Tel: 630-450-2014

**Eurus Deli**  
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137  
Tel: 630-469-4290

**Biomed**  
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060  
Tel: 847-566-6676

**Royal Petal Inc.**  
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439  
Tel: 630-257-0339

**Exoel Insurance**  
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641  
Tel: 773-777-4700

**Romanian American Network**  
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714  
Tel: 847-897-6710

**Granitex**  
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126  
Tel: 630-888-1838

**Atlantic Express Chicago**  
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629  
Tel: 773-476-2655

**Real Exteriors**  
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176  
Tel: 847-671-1155

**Lithuanian Plaza**  
9921 S. Roberts Rd. Palos Hills, IL 60466  
Tel: 708-599-9866

**Galos Caves**  
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634  
Tel: 773-283-7701

**Kunigaikščių Užėiga**  
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501  
Tel: 708-594-5622

**Biomed 2**  
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706  
Tel: 773-656-2430

**Kalyra**  
336 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074  
Tel: 847-776-7766

**Continental USA**  
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622  
Tel: 773-489-9770

**Pasidalinkite nuomone**  
**facebook**  
[www.facebook.com/draugolaikrastis](http://www.facebook.com/draugolaikrastis)

MANO VIRTUVĖ

Laukiame svečių  
Šventiniai pietūs, kurie nepareikalaus  
iš jūsų visos dienos darbo



Druskoje kepta lašiša

Reikės:  
1 didelės išskrostos lašišos (5–6 sv)  
8 sv rupios druskos  
2 pankolių  
2 citrinų  
juodųjų pipirų

Orkaitę įkaitinti iš anksto iki 180 C (350 F).  
Į didelę kepimo skardą supilti pusę kiekio druskos. Citriną ir pankolius supjaustyti stambiais griežinėliais. Pipirus sugrūsti.  
Lašišą iš vidaus įtrinti pipirais, įdaryti pankoliais ir citrinos griežinėliais, dėti ant druskos sluoksnio skardoje. Likusią druską užpilti ant žuvies ir kepti įkaitintoje orkaitėje 40–50 minučių.  
Ištraukus iš orkaitės, nubraukti druską, atitraukti odą – pasimatys gražiai iškepusios žuvies filė. Pjaustyti lašišą gabalėliais ir dėti į dubenį arba į atskiras lėkštes. Galima pašlakstyti citrina.  
Tinka valgyti su daržovėmis ar salotomis.

Pyragas su  
miško uogų kremu

Biskvitui:  
100 g (3,5 oz) sviesto  
3 šaukštų cukraus  
1 citrinos nutarkuotos žievelės  
žiupsnelio vanilinio cukraus  
4 kiaušinių  
žiupsnelio druskos  
1/2 puodelio pieno  
1 puodelio miltų  
1 šaukštelio kepimo miltelių

Įkaitinti orkaitę iki 180 C (350 F).

Sviestą išsukti su cukrumi ir vaniliniu cukrumi iki purios masės. Suberti nutarkuotą citrinos žievelę. Po vieną įmušti kiaušinius, kaskart gerai išsukant masę. Supilti pieną, išmaišyti.  
Miltus persijoti, sumaišyti su kepimo milteliais ir druska ir įmaišyti į sviesto-kiaušinių masę. Kepimo formos (apvalią, su nuimamais kraštais) dugną iškloti kepimo popierumi, ištepti sviestu. Supilti tešlą, išlyginti paviršių ir kepti įkaitintoje orkaitėje 20–25 min. Iškepusį biskvitą ataušinti.  
Uogų kremui:  
1 1/2 puodelio kelių rūšių miško uogų – aviečių, mėlynių, gervuogių  
1 puodelio riebios grietinės  
4 šaukšteliai želatinos  
1/2 puodelio sulčių (vyšnių, natūralių apelsinų sulčių ar kt.)  
1 šaukšto vyšnių likerio  
2 šaukštų cukraus (arba pagal skonį)  
mėtos lapelių puošimui

Išbrinkinti želatiną nedideliame kiekyje šalto vandens.  
Uogas perrinkti, nuplauti, nusausinti ir suberti į dubenį.  
Iki standumo išplakti grietinę su 2 šaukštais cukraus. Uždėti ant uogų, įpilti šaukštą vyšnių likerio ir atsargiai viską išmaišyti.  
Išbrinkintą želatiną supilti į pakaitintas sultis, pamaišyti, kad ištirptų. Atvėsinti ir įmaišyti į uogų-grietinės masę. Gautą kremą užpilti ant biskvito. Tortą dėti į šaldytuvą, kad kremas sustingtų. Galima papuošti mėtų lapeliais.

Skanaus!  
Jūsų **Indrė**



CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS  
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS  
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA  
Center for Health  
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126  
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.  
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA  
219 N. Hammes Avenue  
Joliet, IL 60435  
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS  
DANTŲ GYDYTOJA  
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL  
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.  
DANTŲ GYDYTOJAS  
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą  
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai  
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL  
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ  
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ  
7600 W. College Drive  
Palos Heights, IL 60463  
Tel. 708-361-5550  
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų  
skausmų gydymas

ADVOKATAI  
Advokatas  
GINTARAS P. ČEPĖNAS  
6436 S. Pulaski Rd.,  
Chicago, IL 60629  
Tel. 773-582-4500  
Valandos susitarus

Skaitykite  
„Draugą“ greičiau! [www.draugas.org](http://www.draugas.org)

Padovanokite savo vaikams,  
anūkams ir draugams  
DRAUGAS NEWS ir  
LITHUANIAN HERITAGE  
prenumeratą.  
Du leidiniai – viena prenumerata!  
Kaina JAV – tik 45 dol.  
Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie  
Lietuvą: šalies žmones, politiką, kultūrą, istoriją, meną,  
sportą, kulinariją ir kt.  
[www.draugas.org/news](http://www.draugas.org/news) • [www.draugas.org/lh](http://www.draugas.org/lh) •  
[www.facebook.com/DraugasNews](http://www.facebook.com/DraugasNews)

Janina Miknaitienė, gyvenanti Darien, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Dėkojme už ne vienerių metų paramą.

Linas T. Sutkus, gyvenantis Homewood, IL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

Kristina Masiulis, gyvenanti Elmhurst, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Elena Majauskas, gyvenanti Chicago, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Isabelė L. Howes, gyvenanti Derwood, MD, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama dar ilgam išsaugos gimtąją kalbą išeivijoje.

Gediminas Indreika, gyvenantis Chicago, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį išeivijoje.

# Susitikimas su svečiu iš JAV

EMILIJA ALGAUDĖ  
BUKONTIENĖ

Tauragėje lankėsi svečias iš JAV – Ziono lietuvių liuteronų parapijos kunigas dr. Valdas Aušra. Jis pristatė savo poezijos knygą „Kelionė: žodžiai ir vaizdai“.

Tauragės Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos salė buvo pilnutėlė: susirinko gerb. kunigo giminaičiai, bičiuliai, trys liuteronai kunigai, poezijos mėgėjai, Karaliaučiaus lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis, Ragainės (Nemano) 2-ojoje vidurinėje mokykloje dirbę mokytojai Jonas ir Liucija Glinskiai. Tauragės rajone kunigo giminės šaknys, čia artimųjų kapai, čia gyvena gausus būrys giminaičių.

Skaityklos vedėja Meilė Parnauskienė sakė, kad susitikimas su gerb. kunigu prasidėjo neįprastai: liejosi muziko Sauliaus Bernoto atliekamos melodijos, trys Tauragės Moksleivių kūrybos centro dramos studijos moksleivės skaitė eilėraščius iš naujausios dr. Valdo Aušros knygos. P. Meilė sakė, kad knygos pristatymas – didelė šventė tauragiškiams.

Svečias papasakojo apie save, prisiminė 1991-uosius metus, kai pirmą kartą išvyko studijuoti į JAV. Vėliau dirbo Šilutėje, Vilniuje, Klaipėdoje, 1998 m. vėl grįžo į Čikagą, kur tęsė stu-



Susitikimas su Karaliaučiaus krašto mokytojais Panemunėje 2012 metų vasarą. Iš kairės: kunigas V. Aušra, L. Makaraitė Litvinova, A. Bursteikienė, J. Glinskis, E. A. Bukontienė, A. Bartnikas, A. Karmilavičius ir S. Tiriuba.

dijas. Aktyviai įsijungė į bažnytinį gyvenimą, nuo 2010-ųjų metų aptarnauja Ziono parapiją, kuri gyvuoja daugiau kaip šimtą metų. Pamaldos joje vyksta lietuvių ir anglų kalba. Čikagoje gyvena daug lietuvių, yra net dvi liuteroniškos parapijos. Šie metai Lietuvoje paskelbti Reformacijos metais, nes suėjo 500 m., kai 1517 m. Martynas Liuteris, didis krikščioniškos bažnyčios pertvarkytojas, paskelbė savo garsiąsias 95 tezes.

Įdomu buvo klausytis, kaip gimė eilėraščių posmai. Tai susiję su mamos liga, ji buvo labai aktyvi veikėja, o rašymas – įdomus dalykas, – sakė kunigas. Ši knyga jau antroji. Pirmoji kny-

ga parašyta angliškai. Eilėraščiai pristatomoje knygoje sudėti chronologine tvarka, joje daug nuotraukų, kurios praplečia eilėraščio prasmę, fiksuoja atskirus gyvenimo momentus. Lietuvių kalba kunigui – tai širdies kalba, šeimoje kalbama lietuviškai, jis kalba be akcento, gražia taisyklinga lietuvių kalba.

Svečias perskaitė nemažai savo eilėraščių iš antrosios knygos, juos komentavo. Kunigas – labai užimtas žmogus, aktyviai dalyvauja lietuviškame kultūriniame gyvenime, yra JAV Lietuvių Bendruomenės Religinių reikalų tarybos pirmininkas, Mažosios Lietuvos fondo ir draugijos pirminin-

kas, mėgsta fotografuoti, žvejoti. Draugija ir fondas remia lietuvišką veiklą Karaliaučiaus krašte (Kaliningrado srityje): lietuvių kalbos olimpiadas, lietuviškos dainos festivalius „Skambėk skambėk, lietuviška dainele“, moksleivių vasaros stovyklas, kasmetinį renginį Tolminkiemyje „Svečiuose pas Donelaitį“, lietuvių kalbos asociacijos organizuojamus seminarus, konferencijas, lietuviškas šventes. Nuširdžiai dėkojame už šią paramą. 2012 m. liepos mėnesį kunigas, viešėdamas Lietuvoje, Panemunėje susitiko su Karaliaučiaus krašte (Kaliningrado srityje) dirbančiais mokytojais, lietuviškų ansamblių vadovais. Karaliaučiaus krašto lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis padėkojo gerb. svečiui už paramą Karaliaučiaus krašto lietuviybės puoselėjimui.

Tauragės poezijos mėgėjų klubo „Žingsniai“ pirmininkas Eugenijus Šaltis pasveikino dr. V. Aušrą, sakydamas, kad kunigai daug nusipelnė lietuvių poezijai. V. Aušra tęsia tas tradicijas, jo poezija plaukia iš širdies, beveik visi eilėraščiai siejasi su Lietuva. P. Eugenijus padovanojo svečiui Tauragės poezijos mėgėjų klubo „Žingsniai“ išleistą knygėlę.

Dr. V. Aušra atsakė į gausius renginio dalyvių klausimus, skambėjo sveikinimai ir linkėjimai. Dar ilgai tęsėsi nuoširdus bendravimas su giminėmis, nes, kaip sakė svečias, pusė susirinkusiųjų yra giminės, bičiuliai, poezijos mėgėjai.

*Emilija Algaudė Bukontienė – Uljanovo (Kraupiško) vidurinės mokyklos mokytoja.*

# Edmundas Kulikauskas

Atkelta iš 9 psl.

Fondas reikšmingą paramą suteikė leidiniams apie rūmus ir finansavo išsamų Vilniaus žemutinės pilies biografinį žodyną su 500 pavardžių.

Fondas sudomino ir sutelkė visuomenę, kuri palaikė Valdovų rūmų atkūrimą. Kaip visuomet, buvo teigiančių, kad lėšas reikia skirti kitiems tikslams, bet visuomenė ir Vyriausybė suprato, kad Valdovų rūmai nėra bet kokie rūmai. Tai yra svarbi Lietuvos istorijos dalis. Iš Valdovų rūmų buvo valdoma Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė – senoji Lietuvos valstybė.

Fondas subūrė garbingus ir pasiryžusius steigėjus siekti, kad Valdovų rūmai būtų atkurti. Fondo direktorės Indrė Jovaišaitė-Blaževičienė ir Valentina Kazėnaitė buvo gabios ir išradingos. Darbuotojai ir savanoriai paviljone „Valdovų rūmų vartai“, jų tarpe skautininko Ričardo Simonaičio skautai, buvo entuziastingi ir pareigingi. Visi daug sužinojome apie Lietuvos ir Valdovų rūmų istoriją.

**VRP komiteto JAV ir PLB fondo parama.** Valdovų rūmų atkūrimas sulaukė entuziastingo užsienio lietuvių palaikymo. Pirmieji Fondo rėmėjai buvo JAV ir Sibiro lietuviai. Gausiausiai prisidėjo JAV lietuviai. Turime būti dėkingi Vytautui Kamantui, kuris buvo ne tik PLB pirmininkas, bet ir PLB Fondo direktorius ir pradėjo kaupti lėšas Valdovų rūmų atkūrimui.

Nuo 2003 m. įsteigtas Valdovų rūmų paramos komitetas JAV, kuriam nuo pradžios aktyviai vadovauja Regina Narušienė. Šis komitetas dėka buvusio išdininko Broniaus Juodelio skatinančių straipsnių „Draugo“ dienraštyje ir Floridos lietuvių stambaus palikimo bei konkretiems objektams skirtų aukų Valdovų rūmų atkūrimui sutelkė daugiau kaip 430 tūkstančių dolerių.

Komitetas rėmėjų lėšas skyrė konkretiems Valdovų rūmų objektams – Gotikinės menės įrengimui, Didžiosios menės sieninio gobeleno projektui su 70 valstybės, apskričių ir savivaldybių herbų, trečio aukšto Reprerzentacinės salės sieninei tapybai su 23 LDK dignitorių herbais ir saulės laikrodžio projektui.

Komitetui siūlant buvo priimtas išskirtinis

Tūkstantmečio varpo projektas, analogiškas Laisvės varpui, kurį išeivijos lietuviai dovanojo nepriklausomybę atgavusiai Lietuvai 1922 m. Tūkstantmečio varpas stovi Valdovų rūmų atkūrimo menėje, kur yra rėmėjų pagerbimo lenta. Saulės laikrodžio ir Tūkstantmečio varpo projektus padėjo įgyvendinti Valdovų rūmų paramos fondas.

**Vykdamo spalvingi Valdovų rūmų rėmėjų pagerbimai. Šiek tiek apie tai.**

Nuo 2001 iki 2013 m. liepos 6 d., Valstybės dieną, Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną, buvo rengiamas Rėmėjų pagerbimas Katedros a., prie paminklo Gediminui, šalia Valdovų rūmų. Per iškilmes dažniausiai grodavo Vidaus reikalų ministerijos orkestras, senovės karo meno programas atlikdavo šarvuoti kariai – riteriai, buvo įteikiami Valdovų rūmų



Valdovų rūmų paramos fondo steigėjai S. Daukanto aikštėje, Vilniuje, Fondą įsteigus 2000 m. rugsėjo 23 d. Iš kairės: Vytautas Kamantas, Eugenijus Jovaiša, Stanislovas Kuzma, Beatričė Kleizaitė-Vasaris, Edmundas Rimša, mons. Kazys Vasiliauskas, vysk. Jonas Boruta, Algirdas Vapšys, Regina Narušienė, Marcelijus Martinaitis, Edmundas Kulikauskas, Gintaras Songaila ir Gabrielius Žemkalnis.

statytojų diplomai. Pirmus penkerius metus dr. J. Kazickas skirdavo po 15 tūkst. litų aktyviausių rėmėjų ir žiniasklaidos apdovanojimui. Net tris kartus premijas laimėjo užsienio lietuvių dienraštis „Draugas“, kur nuolatos buvo skelbiami straipsniai apie Valdovų rūmų atkūrimą, skatinami rėmėjai. Renginiuose dalyvaudavo keli šimtai rėmėjų, miestiečių ir svečių.

**Kokia Valdovų rūmų paramos fondo ateitis?**

Valdovų rūmų paramos fondo steigėjai nutarė, jog jau yra pasiekti Fondo įstatuose įvardinti tikslai ir uždaviniai, nes Valdovų rūmų muziejus sėkmingai veikia. Todėl steigėjai nutarė Fondą, veikusį 2000–2016 m., uždaryti. Fondo archyvas perduodamas Lietuvos valstybės naujam archyvu. Valdovų rūmų paramos komiteto JAV veikla tęsiama.

**Dėkojame už išsamius atsakymus.**

**Parengė  
Audronė V. Škiudaitė**

VAIKAI KALBA



Kad tik tokios bėdos būtų

Austėja, 4 metai

Kartais mūsų šeimoje būna viskas gerai, bet kartais tai dar ir kaip sunku pasidaro. Kartą tėtis pavėlavo sugrįžti iš žvejybos, tai tikrai buvo nelabai gerai. Mama visą naktį nemiegojo, o kai aš nubudau ryte, tai tėtis jau buvo sugrįžęs, bet miegojo kitame kambaryje. O ryte, kai jau atsikėlė, net kavos negėrė, o mama su juo kažkodėl nesikalbėjo. Man tai buvo labai nesmagu. Aš net valgyti nebenorėjau. Kai paklausiau mamos, kodėl pyksta ant tėtės, ji man pasakė, kad tėtis turėtų atsiprašyti, ir tada nebepyks. Tėtis dar truputį palaukė, o kai sutemo, atėjo ir atsiprašė mamos. Ir tada jie pradėjo kalbėtis, ir viskas vėl buvo kaip buvę. Man tai net geriau pasidarė.

Žygintas, 5 metai

Mano tėvai tai nesipyksta, ir aš su jais labai retai susipykstu. Nebent vakare, kai dar noriu pažaisti, o mama sako, kad jam reikia eiti miegoti. Ir dar žiemą mama neleidžia man valgyti ledų. Man nuo ledų net vasarą skaudą gerkle, o žiemą tie ledai tai jau visai baisu. Bet kurią žiemą į vaikų kavinę nuėjome su tėčiu, tai jis man nupirko ledų. Kai grįžome namo ir aš pasakiau mmai, kad valgiau ledų, tada jau iššūkis pasidarė. Mama net pravirko. Nesuprantu kodėl, nes aš visai nesusirgau. Tėtis visaip kalbėjosi su mama,

ramino ją, ir ji nustojo verkti, bet ledų žiemą man vis tiek valgyti neleidžia.

Milda, 4 metai

Mūsų šeimoje iššūkių būna du kartus per dieną – kai reikia išvesti šuniuką į lauką. Mama sako, kad neturi laiko, o tėtis tada sako, kad jam reikia kokią nors laišką parašyti arba futbolo varžybas tuo metu per televizorių rodo. Jie visuomet susipyksta, bet nelabai smarkiai. Paskui vėl susidraugauja. Kai vasarą atostogaujame sodyboje, tada viskas gerai, nes šuniukas pats vienas lauke žaidžia ir bėgioja. Tada ir mama su tėčiu nesipyksta.

Kipras, 5 metai

Mano močiutė nerūšiuoja šiukšlių ir visada dėl to susiginčia su mama. Močiutė viską meta į vieną šiukšlių kibirą, nors mama prašė, kad popierius ir plastikinius butelius dėtų atskirai. Mama tvarkė šiukšlių kibirą ir rinko iš jo močiutės išmestus plastikinius butelius. Močiutė net juokėsi iš mamos ir sakė, kad ši užsiima niekais. Mama labai supyko, susinervino. Net visą dieną pyko ir kalbėjo, kad šiukšles reikia rūšiuoti. Bet tėtis tai sako, kad tos šiukšlės – tai smulkmena ir dėl jų geriau nesipykti, nes ir taip gyvenime yra ką veikti.

Vaikus kalbino Aldona Atkočiūnaitė

**John Vyšnionis**, gyvenantis **Mentor, OH**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 70 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

**Rimantas Ramanauskas**, gyvenantis **Lemont, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiausius padėkos žodžius skiriame Jums.

**Aldona Juozevičienė**, gyvenanti **Oak Lawn, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už suteiktą paramą.

**Marija Vaitkus**, gyvenanti **Belleville, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama dar ilgam išsaugos gimtąją kalbą išeivijoje.

**Birutė Peleckienė**, gyvenanti **Chicago, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Patikrinkite savo istorijos žinias!

Lietuvos istorijos mokytojų asociacija organizuoja jau trečiąjį nacionalinį konkursą „Lietuvos istorijos žinovas“.

Konkursu siekiama prasmingai paminėti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą, skatinti bendruomeniškumą. Labai džiaugiamės, kad 2015 ir 2016 metų konkursuose aktyviai dalyvavo ir JAV, Jungtinės Karalystės, Indonezijos, Brazilijos, Airijos, Ispanijos, Turkijos, Švedijos, Norvegijos, Belgijos, Meksikos, Austrijos, Graikijos, Latvijos, Islandijos, Estijos, Rusijos, Kroatijos, Liuksemburgo, Japonijos, Vengrijos, Prancūzijos, Australijos, Bulgarijos, Suomijos, Kanados, Moldovos, Danijos, Gruzijos, Italijos, Maltos, Olandijos, Pietų Amerikos, Vokietijos, Baltarusijos, Lenkijos lietuviai.

Atkreipiame dėmesį, kad lietuviams, gyvenantiems užsienyje, bus sudaryta galimybė užduotį atlikti kovo 10–12 dienomis.

Visa informacija (registracija ir pan.), susijusi su konkursu, skelbiama tinklalapyje [www.istorijasmokytojai.lt](http://www.istorijasmokytojai.lt) (užsienio lietuvių organizacijoms – atskira registracijos forma - [https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfeZH6loSB\\_-iADJelywdwjKIVTeyNgPms44t0nfMAUMz\\_SBg/viewform?c=0&w=1](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfeZH6loSB_-iADJelywdwjKIVTeyNgPms44t0nfMAUMz_SBg/viewform?c=0&w=1) ).

Jei turėtumėte klausimų, visuomet galite tiesiogiai kreiptis į konkurso organizatorius el. paštu [violeta.krisciuniene@gmail.com](mailto:violeta.krisciuniene@gmail.com).



URM Užsienio lietuvių departamento info

KOVO 3d.(penktadienį)7val. v. įvyks

**EKUMENINĖS**

**Taizé**

**PAMALDOS**

Lietuvių ev. liut. TĖVIŠKĖS bažnyčioje

5129 Wolf Rd. Western Springs, IL-60558

**DRAUGAS**

— nuo 1909 metų —

**Mano laikraštis – nuolatinis – patikimas – mus siejantis!**

**Naujiems prenumeratoriams**

☐ \$120 metams ☐ \$65 pusei metų

☐ \$115 internetinė (pdf) metams

☐ \$30 internetinė (pdf) trims mėnesiams

**[www.draugas.org](http://www.draugas.org)**

**Leidžiamas tris kartus per savaitę – antradienį, ketvirtadienį, šeštadienį**

**Skaitykite [www.draugas.org](http://www.draugas.org)**

**4545 W 63 Street, Chicago, IL 60629**

**773-585-9500**

**Vida Kuprytė**, gyvenanti **Riverside, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiausius padėkos žodžius skiriame Jums.

**Vida Lieponis**, gyvenanti **Homer Glen, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

## PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) kovo 5 d. 10 val. r. švęsime pirmąjį Gavėnios sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Šv. Mišiose dalyvaus šauliai. Taip pat pranešame, kad kiekvieną Gavėnios penktadienį 4:30 val. p. p. eisime Kryžiaus kelią. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **Kovo 5 d., sekmadienį, 12 val. p. p.** Šaulių namuose (2417 W. 43 rd., Chicago, IL 60632) vyks Lietuvos šaulių sąjungos išėvijoje (LŠSI) įkūrimo ir Vlodo Putvinskio pagerbimo minėjimas. Programoje: pranešimai, filmo apie Lietuvos partizanus „Žaibas“ peržiūra, pabendravimas, vaišės. Organizuoja LŠSI valdyba.

■ **Kovo 11 d., šeštadienį, 7 val. v.** maloniai kviečiame į berniukų ir jaunuolių choro iš Šiaulių „Dagilėlis“ koncertą Pal. J. Matulaičio misijoje Lemonte.

■ **Kovo 12 d., sekmadienį, 11 val. r.** ber-

niukų ir jaunuolių choras „Dagilėlis“ giedos per šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (6812 S. Washtenaw Ave.). Tą pačią dieną „Dagilėlis“ atliks programą Lietuvos Respublikos konsulato organizuojamame Kovo 11-osios renginyje Navy Pier, Čikagoje.

■ **Kovo 26 d. 12:30 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, didžiojoje salėje Vyduo jaunimo fondas minės savo veiklos 65 metų jubiliejų. Maloniai kviečiame vardinių stipendijų steigėjus, fondo rėmėjus, talkininkus ir svečius dalyvauti šioje reikšmingoje šventėje. Vietas užsisakyti skambinant fil. Aldonai Rauchienei tel. 708-598-7438.

■ **Lietuvių Fondo 54-asis metinis narių suvažiavimas** vyks gegužės 6 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Registracija prasidės 8 val. r. Suvažiavimo pradžia 10 val. r.

**DRAUGAS**  
**773-585-9500**

**Advokatas**  
**VYTENIS LIETUVNINKAS**  
4536 W. 63 Street  
Chicago, IL 60629  
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)  
**Tel. 773-284-0100**  
**info@1honestlawyer.com**

**Namams pirkti paskolas**  
duodamos mažais mėnesiniais  
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.  
Kreipkitės į  
**Mutual Federal Bank,**  
2212 West Cermak Road.  
**Tel. (773) 847-7747**

# DAGILĖLIS

**BERNIUKŲ IR JAUNUOLIŲ CHORAS**  
(Šiauliai, Lietuva)

**Remigijus Adomaitis, dirigentas**  
**Daiva Šulcaitė, koncertmeisterė**

**Koncertas :**  
**2017 m. kovo 17 d., penktadienį,**  
**7 val. v.**

**Cleveland State University**  
**Music Building**  
**Waetjen Auditorium**  
**2001 Euclid Avenue,**  
**Cleveland, OH 44115**



### Bilietai:

**20 dol. – Suaugusiems**

**10 dol. – Vaikams ir jaunimui (18 m. ir jaunesniems)**

**Dėl biletų ir informacijos:**

**Amanda Multiolienė – 216-938-7356**

**arba el. paštas: boyschoirconcert@gmail.com**

**https://dagilelis.eventbrite.com**

Koncertą rengia:  
Clevelando Valstybinio universiteto tarptautinis skyrius  
Choras EXULTATE  
LR konsulatas



<http://draugokalendarius.org>

# Get in a BAL TIC STATE OF MIND.



CELEBRATE LITHUANIA

**NEIGHBORHOODS  
OF THE WORLD** Presented by **ComEd**

Immerse yourself in Lithuania's music, arts, dance and culture at Navy Pier's Neighborhoods of the World.

FREE ADMISSION

3/12 Celebrate Lithuania  
3/19 Celebrate Mexico  
3/26 Celebrate Greece



See it in a new light.



*Fifth Third Bank*  
Centennial Celebration

